

MÅNDAG

Nya Åland

21 JANUARI 2008 NR 17 PRIS 1,20 €

Grattis Pommern 105 år i dag!

REPORTAGE. För 70 år sedan var det stor uppståndelse i Durbans hamn när Pommern lade ut.
– Folkmassorna började skrika och hurra så mycket de hals hade. Ångbåtssirenerna stämde i efter en stund så det lät som vid den värsta eldsvåda. Vart man än tittade var det fullt med folk. Massor med båtar följde oss långt ut till havs, två flygmaskiner kretsade över oss hela tiden och tog fotografier, berättade **Åke Liewendahl** i ett brev hem till sin syster Greta på Åland.
Nya Åland firar Pommerns 105:e födelsedag med Åkes berättelse.
SIDORNA 12-13

”Skönt att beskedet äntligen kom”

Färjanställda förstår beslutet om flaggbyte

Ingen dramatik. Inga upprörda röster, utan förståelse för rederiets beslut och beslutsamhet om att fortsätta jobba på som tidigare, till ett lika bra avtal som nu, finns hos de ombordanställda på ms Eckerö. Från vänster står fartygets förtroendeman Pamela Lindholm, caféföreståndare Madelene Martinsson, parfymföreståndare Pia Carlsson, lagermästare Jens Andersson, befälhavare Christer Edström och intendent Jonny Karlström.

Foto: JONAS EDSVIK

NYHETER. – För alla ombord var det skönt att beskedet äntligen kom. Ovisshet är det värsta, säger befälhavare **Christer Edström**, när Nya Åland hälsar på ombord ms Eckerö dagen efter beskedet om utflaggning.

Bland personalen var dock Rederi ab Eckerös beslut att byta till svensk flagg, för att få fortsätta sälja snus ombord, ingen överraskning. Redan i

ett halvt år har en eventuell utflaggning diskuterats ombord och de som Nya Åland talat med uttrycker stor förståelse för beslutet.

– Vi förlorar så mycket kunder annars. Kunderna måste ha sitt snus, får de inte det byter de båt, säger caféföreståndaren **Madelene Martinsson**.

Det som nu diskuteras ombord är det kom-

mande nya avtalet, tacksamhet över att alla ska få behålla jobbet och ibland kanske någon liten förhoppning om nya politiska löften så att flaggbytet stoppas.

I dag, måndag den 21 januari, träder den nya tobakslagen i kraft som förbjuder snusförsäljning på Åland.

SIDORNA 4-5

Hattrick i ÅM av ny IFK-are

SPORT. Det var IFK Mariehamns nya spelare som visade framfötterna i fredagens ÅM-match. Nyförvärvet **Mattias Wiklöf** (bilden) gjorde tre mål och testspelaren **Benjamin Westö** var inte mycket sämre med sina två mål. Hans insats gav mersmak och IFK vill nu se honom i ligacupmatchen på fredag.

Mittbacken **Paulus Arajuuri** hade en lugn kväll bredvid **Jani Lyyski** i försvar och berömd lagkaptenen.

– Han är mycket mer rutinerad än jag och jag försöker lära mig av honom.

Även IFK Mariehamns damer öste in mål och vann med 5-0 mot Östernäs.

SIDORNA 14-15

Inga hårda nypor. Majoren Christian Pleijel och överstelöjtnanten och piloten Stig Brolin är pensionerade från det svenska försvaret. Nu ska de styra Kökar. De är, enligt dem själva, smidiga som katter. Också.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Två officerare styr på Kökar

NYHETER. Två mogna män med varsin lysande karriär i det svenska försvaret bakom sig har tagit över styret i Kökar.

Överstelöjtnant **Stig Brolin** på Hellsö är nybliven ordförande i kommunstyrelsen, medan major **Christian Pleijel** från Karlby är vice ordförande.

Något pekande med hela handen ska det inte bli. Det lovar de.

– Att vara ordförande handlar mer om att lyssna, betonar Stig Brolin. Jag känner stor ödmjukhet inför det som redan gjorts och görs här.

– Vi kör med situationsanpassad pedagogik, hävdar Christian Pleijel. Vi kan vara smidiga som katter. Också.

I det demilitariserade Ålands skärgård har dessa båda officerare och gentlemen hittat hem.

SIDAN 3

Alandica får kulturledare?

KULTUR. Kultur- och kongresshuset Alandica kan få en verksamhetsledare med ansvar för att fylla huset med kulturaktiviteter. Ett sådant förslag är troligen att vänta från den arbetsgrupp som skall ge sin första rapport i februari. Det avslöjade gruppens ordförande **Rosi Djupsund** vid fredagens möte med kulturföreningarna.

SIDAN 8

Lappland sneglar på Åland

NYHETER. Lappland kan inte direkt kopiera den åländska självstyrelsen. Men landshövding **Hannele Pokka** i Rovaniemi hoppas att Lappland kunde bli ett försöksområde för den förnyelse av regionförvaltningen som nu är under arbete.

SIDAN 9

Två vinster för BK NGD i helgen

SPORT. BK NGD mötte i helgen både botten och toppen i damernas division II. Och det blev seger i båda matcherna. Mot serieledarna SBS Pori stod NGD:s målvakt **Elin Sagulin** för en bra insats med många svettiga räddningar. NGD:s tränare **Patrick Hildén** säger att segrarna ger laget självförtroende för framtiden.

SIDAN 16

familjen

6

Juristen **Lena Nordman** berättar i Pratsunden om sin nya nisch som tog henne ut i världen.

kultur

8

Agneta Ullsäter Troell och **Jan Troell** är med i svenskt upprop för Bio Savoy.

ekonomi

11

”Det är kul med ekonomi, det är ett roligt sätt att använda matte”
WILLIAM LINDSTRÖM, SOM TOG SILVER I NATIONELLA EKONOMIGURUTÄVLINGEN

sport

17

Mats Clemes gjorde två mål när IFK Mariehamn i lördags vann första matchen i slutserien.

NYHET!

LÅGENERGILAMPA
FÖR HALOGEN-
STRÅLKASTARE

14€

24 W, motsvarar 300 W halogen. Långlivad, håller 8 gånger längre än en halogenlampa. Stötsäker, blir ej varm.

TFN *28 011, BUTIKEN 28 170,
FÄRGER 28 215,
BYGGLAGRET 28 174
ÖPPET: VARD. 8-17,
TORSD. 8-19, (Bygglagret 8-17),
LÖRD. 9-14

**BYGG
VARUHUSET**
www.byggvaruhuset.ax

REAN fortsätter, även med gamla favoriter
NU 482€ Rabatt!!! **NU 700€ Rabatt!!!**

ord.pris 1.395€
NU 913€
 OBS! 3+2+1+pall

OBS!
 Högklassig
 microfiber,
 bara att torka av

ord.pris 1.895€
NU 1.195€
 3+1+1 i mörkbrunt
 OBS! 4 recliner

OBS! 3+2+1+pall
i ljusbrun microfiber

OBS! Reclinergrupp 3+1+1
i mörkbrunt microfiber

NU 477€ Rabatt

NU 351€ Rabatt

NU 477€ Rabatt

ord.pris 1.415€

NU 938€

OBS! 3+2
 helt i skinn
 coco beige

Turbo
 ord.pris 580€

NU 229€

ord.pris 1.415€

NU 938€

OBS! 3+2 i svart
 Buffalo

Civic 3+2 helt i skinn
i coco beige

OBS! Snurrfåtölj
i svart Buffalo
med pall

Stream, en storsäljare
i svart Buffalo 3+2

OBS! MattREAN fortsätter

-ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19 Lördag -Söndag 11-16

Tel. 17 570, fax 17 581. Vi finns i industriområdet vid Kalmsta Se även vår hemsida: www.nordiska.ax

På onsdag sänder både Åland 24 och Tv Åland över Ålandskanalen.

Ålandskanalen sänds digitalt över MCA

■ MCA sänder nu Ålandskanalen över Smedsböle digitalt.

– Våra kunder kan ta del av kanalen på samma sätt som på landsbygden där man behöver digitalbox, säger vd **Ove Andersson** i ett pressmeddelande.

Hittills har de tv-program som visats över Ålandskanalen återutsänts i MCA:s analoga nät. Det innebär att samtliga MCA-anslutna hushåll har kunnat se programmen.

Då Åland 24 på onsdag inleder tablålagda nyhets-sändningar över Ålandskanalen från Smedsböle övergår kanalen att sändas endast i MCA:s digitala utbud.

– I stället för att hålla på och klippa in de program som sänds över Smedsböle i TV Ålands ständigt rullande program i den analoga lokal-kanalen ger vi Ålandskanalen en helt egen plats i det digitala utbudet, säger Ove Andersson.

I det digitala utbudet visas Ålandskanalen på den kanal-plats som tidigare hette ”Bildjett 3” i kanallistan.

– För att få rätt benämning på kanalen bör man, beroende på boxtyp, göra en kanalsökning eller en fabriksinställning på sin box, säger Ove Andersson.

Anvisningar för detta finns på www.mca.fi

Bingolotto, som också sänds över Ålandskanalen, kommer även i fortsättningen att visas i den analoga lokal-kanalen i MCA-nätet.

– I det fallet handlar det om ett längre sammanhängande program som sänds en gång per vecka. Och så vet vi ju att det är ett mycket populärt program, säger Ove Andersson. (ke)

ÅHS-styret vill fundera mer på arkitektnota

■ Styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård tog inte ställning till tilläggsnotan från arkitektbyrån Tengbomgruppen efter om- och utbyggnaden av sjukhuset vid sitt möte i fredags. Det handlar om en merkostnad på 129.000 euro, men hälsostyret vill ta sig ytterligare en funderare på kravet.

När det gäller årets budget skall styrelsen samråda med landskapsregeringen om de delar som ändrade av lagtinget och också om upphandlingen av system för elektronisk fakturahantering. (uw)

Militärerna som leder Kökar

Soldatminnen på Kökar. ”Stig levde ut alla pojkars dröm om att vara stridspilot. Han har gjort det, han har ensam flugit häftigt stora flygplan”. Det säger Christian Pleijel och slår ut med armarna i kommunkompisen och den forne militärkollegan, Stig Brolins, kök.

De har mycket gemensamt.

De är nyblivna kommunpampar på Kökar. De är rikssvenskar som hittat varsin partner med rötter på Kökar och valt att bo och leva i den åländska skärgården på mogna dagar. De har dessutom likartade karriärer bakom sig som yrkesmilitärer i det svenska försvaret.

– Aj aj, överstelöjtnanten och majoren!

Nej, så behöver man inte alls säga. De ger inga order längre. Och de vill båda dämpa ner den militära framtoningen. De har sina karriärer bakom sig. Nu är det Kökar som gäller.

De vägrar således definitivt att ställa upp på bild i sina gamla uniformer. Man ska inte ens skämta om unifor-

merna. Majoren **Christian Pleijel** var dessutom inkallningsbar så sent som för ett år sedan.

Ganska snart kommer vårt samtal vid köksbordet hemma hos överstelöjtnant **Stig Brolin** in på allvarligare frågor om moral och etik.

Inflyttade

Det blev så här på Kökar nu att kommunfullmäktige styrs av **Bo Ponthin**, en infödd man med djupa rötter i hemkommunen, medan kommunstyrelsen lämnas för spelrum åt inflyttade krafter. Det är Bo Ponthin som är arkitekten bakom detta bygge.

En fördel med arrangementet är att de nyinflyttade inte har så starka bindningar till folk och ställen.

De båda militärerna representerar faktiskt varsin by i kommunen, Hellsö respektive

Karlby, och det verkar inte vara det minsta fientlighet dem emellan. Tvärtom.

Inga stridisar

– Vi är inga stridisar, långt ifrån, men vi hoppas att vår speciella kompetens ska komma till nytta.

Det är de eniga om. Något pekande med hela handen lär det inte bli.

Ålands läge är strategiskt väldigt viktigt, anser de båda. Demilitariseringen är visst bra. Men att alla stater kan ta efter är de osäkra på.

– Hela världen borde helt bli demilitariserad, visst, funderar Stig Brolin.

Men att direkt ta modell från Åland tror han inte fungerar överallt.

Är det inte väldigt enkelt egentligen, om det inte finns soldater så blir det inga krig?

– Jodå, fortsätter han. Men att ogilla soldater för att man inte tycker om krig, det är som att inte tycka om brandmän för att man ogillar bränder, eller inte gilla poliser för att man ogillar tjuvar.

Vägrade vapen

Christian Pleijel berättar att han själv faktiskt var vapenvägrare som ung och satt en månad i fängelse innan han blev yrkesmilitär.

– Jag är nog den ende svensk som gått den vägen, säger han.

Och funderar över Ålands läge.

– Alla små stater har en armé. Antingen sin egen eller någon annans.

Han avslöjar att hans eget förband hade färdigt skrivna planer på hur Åland skulle intas.

– Det har alla länder kring Östersjön, säger han.

Bästa skolan

Vad ska de nu dessa båda få till stånd?

Serviceboendet Sommarängen behöver mer pengar för en renovering.

– De gamla måste få vara kvar på Kökar, säger Stig Brolin.

Ett företagshus vore något att satsa på. Och ett slakthus.

– Vi stödjer dem som har idéer, säger Pleijel. Och skriv att vi har världen bästa skola. 35 barn och 10 vuxna!

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Fakta/Majoren från Karlby

■ **Christian Pleijel** är 56 år. Och har varit verksam inom svenska armén på bland annat I1 i Stockholm och KA 1 i Vaxholm. Har också varit verksam inom infanteriet och kustartilleriet. Är utbildad till fallskärmsjägare och har innehaft olika spaningsuppdrag. Han slutade i reserven för ett år sedan.

■ Är därtill ordförande i styrgruppen för ”Kultur i skärgården”. Han forskar i Kökars historia och gav ut skriften ”Smånamn vid Bonds” förra året. Efter det att han slutade som aktiv officer, 1987, han har varit vd för en symfoniorkester och arbetat som företagskonsult i 15 år åt bland annat Carlsberg, Ericsson och Findus.

■ Har bott på Kökar i Överby på Karlbylandet i två år. Arbetar som skärgårdsutvecklare.

■ Är nybliven vice ordförande kommunstyrelsen.

■ Var vapenvägrare som ung och satt en månad i fängelse. Gjorde värnplikten och blev senare som ende svensk yrkesmilitär efter att ha vägrat vapen.

■ – Militärt ledarskap har ett värde, säger han. Det är situationsanpassat. Vi har tränat oss i att inte vara som vi är, egentligen. Ibland pekar vi med hela handen. Ibland är vi smidiga som katter.

■ Pleijel kan tänka sig att arbeta som militär enbart inom ett folkförsvaret. En FN-tjänst accepterar han inte.

Fakta/Överstelöjtnanten på Hellsö

■ **Stig Brolin** är 63 år och har arbetat som överstelöjtnant på bland annat F 16 i Uppsala. Han har flugit både Draken och Jaktviggen och arbetat med exportstöd av JAS.

■ Han har ensam flugit i hastigheten av mach två, det handlar om cirka 2.400 i timmen.

■ Pensionerades för 8 år sedan.

■ Har bott på Kökar sedan 2000. Renoverar som bäst gamla gästgiveriet på Trunsö. Vi återkommer med reportage därifrån.

■ Är nybliven ordförande i kommunstyrelsen.

■ – Jag hyser stor respekt gentemot allt detta som gjorts tidigare på Kökar, säger han. Min ledarstil går mycket ut på att lyssna. Att militärer pekar med hela handen är en myt. Självt vill jag definitivt inte använda hela handen på det sättet.

Ombord på ms Eckerö fortsätter

Ser framåt. Lagermästare Jens Andersson, befälhavare Christer Edström och intendent Jonny Karlström anser inte att en utflaggning av deras arbetsplats, ms Eckerö, kommer att påverka vardagen ombord varken för passagerare eller anställda. – Det var ett beslut som måste tas för att vi ska klara konkurrensen, säger de.

Fredagens besked om utflaggning kom inte som någon överraskning för de anställda ombord på ms Eckerö.

– Personalen kommer troligen inte att förlora så mycket på det här, men det drabbar ju vissa kommuner och det är tråkigt, säger lagermästaren Jens Andersson.

Nya Åland besöker ms Eckerö på lördagseftermiddagen, mindre än 24 timmar efter att personalen informerats om Rederi ab Eckerös planer på att byta till svensk flagg för att kunna fortsätta sälja snus.

Sex ombordanställda möter oss på informationsdäck. Alla utom en bor på Åland.

– Beskedet var ingen överraskning för oss, rederiet har informerat oss hela vägen och utflaggning har diskuterats

ombord, säger befälhavare **Christer Edström**, och får medhåll av sina fartygskollegor.

Svenskar byter

De verkar alla ha förståelse

för att beslutet måste tas och säger att det är värt att byta flagg för att inte förlora snusförsäljningen.

– Vi måste göra det här för annars förlorar vi så mycket kunder. De måste få

Nya snusregler. I dag träder den nya tobakslagen i kraft som förbjuder snusförsäljning på Åland. I ms Eckerös taxfree fortsätter dock lagermästare Jens Andersson och hans kollegor att plocka fram snusstockar, men snuskylen är bara öppen för kunderna på svenskt vatten – och bara på väg till Grisslehamn.

Förhandlingar väntar. Under den kommande tiden väntar mycket arbete och omfattande förhandlingar för fartygets förtröendeman Pamela Lindholm, längst till vänster. – Vi mister ju försäljningsprocenten under svensk flagg, men såklart ska vi jobba för ett så bra avtal som möjligt, säger hon.

vardagen

Nyfikna på avtal. Fredagens besked var väntat och odramatiskt ombord, berättar caféföreståndare Madelene Martinsson och parfymföreståndare Pia Carlsson. Nu är de nyfikna på vad ett nytt avtal kan innebära.

sitt snus, åtminstone svenskar, annars byter de båt, säger caféföreståndaren **Madelene Martinsson**, och får medhåll av lagermästaren Jens Andersson.

– Snuset är en mycket viktig produkt och trenden visar på att allt fler köper snus och allt färre köper cigaretter, säger han.

Visst pratas det ännu ombord om förhoppningen att kunna stanna under åländsk flagg och ändå få sälja snus. Men den nya åländska tobakslagen träder i kraft idag, måndag 21 januari. Där förbjuds försäljning av snus på Åland. Lagändringen kom till efter hot från EU om miljonböter.

Ombord på ms Eckerö fortsätter snusförsäljningen i dag, men bara på färden mot Grisslehamn och bara på svenskt vatten. Ett helt rätt beslut, enligt de anställda Nya Åland pratar med.

– Man måste hitta nya vägar, säger Christer Edström,

Odramatiskt besked

Pia Carlsson, föreståndare för parfymbutiken, upplevde fredagens besked och informationsmötet med vd **Björn Blomqvist** som väldigt odramatiskt.

– Alla visste ju att det skulle komma. Det man känner nu är nyfikenhet, man vill veta vad ett eventuellt nytt avtal innebär, säger hon.

Löftet från rederiet, att all ordinarie personal som vill ska få fortsätta jobba ombord även efter flaggbyte, bidrar givetvis till lugnet. Fartygets förtröendeman **Pamela Lindholm** berättar att förhandlingarna inleds den här veckan.

– Just nu vet vi inget. Men förstås kommer vi att arbeta för att lönemässigt få det så lika nuvarande som möjligt. Försäljningsprocenten till exempel finns ju inte i svenska avtal, alltså det tillägg som alla får och som baseras på försäljningen ombord, säger hon.

Påverkar ej vardagen

Ett byte till svenska avtal kommer även att påverka pensioneringen för vissa ombord. De som jobbat väldigt länge ombord får enligt nuvarande avtal gå i pensi-

on redan mellan 55 och 60 års ålder, enligt svenskt avtal är pensionsåldern 65 år för alla.

– I dag har ingen kommit till mig med frågor, men för ungefär ett halvt år sedan var de många som ställde frågor om de svenska avtalen. Jag rekommenderade dem att prata med kompisar som jobbar på till exempel Cinderella eller Ålandsfärjan, för det är ju de som verkligen vet hur det är, säger Christer Edström.

De anställda Nya Åland träffar är alla överens om att flaggbytet egentligen inte kommer att påverka vardagen ombord på fartyget, och ingen har heller ännu fått svara på frågor från passagerare.

Resenärerna hade i stället fullt upp med vågorna på lördagen, och kanske med att handla snus.

Stannar kvar

Mer bekymrade är de anställda över att en utflaggning kommer att påverka skatteinkomsterna i hemkommunerna, för Eckerö och för Åland som helhet.

– Men för alla ombord var det nog skönt att det här beskedet kom, ovisshet är det värsta, säger Christer Edström.

I fredags sade lantråd **Viveka Eriksson** till Nya Åland att hon skulle diskutera utflaggningens ekonomiska följder med Sveriges regering och bland annat påminna om det återbetalningssystem som fanns tidigare, då en viss del av sjöanställda ålänningars skatter återbetalades från Sverige till Åland.

Vill ni fortsätta jobba på ms Eckerö även under svensk flagg?

– Åtminstone vi som står här. Eventuellt kommer de som är väldigt nära pensioneringen då att söka andra vägar, säger Pia Carlsson.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Trubbel. Enligt skattemyndigheten var det fel av landskapsregeringen att förmedla stipendier – skattefritt – till de artister som uppträdde på Ålandsdagarna i Helsingfors i somras. Bilden är från invigningen av Ålandsdagarna, och personerna på bilden har inget samband med artikeln.

Foto: ANNIKA KULLMAN

Landskapet misstänks för svartlön åt artister

”Stipendier kan inte ges som betalning åt artister”

Ännu en ekonomisk smäll kan vänta landskapsregeringen på grund av landskapsdagarna i Helsingfors i somras.

Inte nog med att budgeten överskreds, utan nu hakar också skattemyndigheterna på:

– Pengarna som artisterna fick är inkomst, inte stipendier, säger skattedirektör Raija Aller-Mattsson.

Tidningen Åland berättade i fredags om det nya trubbellet kring landskapsdagarna: Det kan hända att de stipendier från Svenska kulturfonden som gavs till de uppträdande artisterna med landskapsregeringen som mellanhand, sammanlagt 50.000 euro, inte kan betraktas som skattefria stipendier utan som inkomst som landskapsregeringen borde ha innehållit förskottsskatt på.

I pengar betyder det, ifall skattemyndigheterna har rätt, att landskapet borde ha betalat

in cirka 10.000 euro i skatt och cirka 2.000 euro i socialskyddsavgifter.

Inkomst

Nya Åland har pratat med skattedirektör **Raija Aller-Mattsson**.

– Min första tanke var att någon har fått pengar för att göra något, och då handlar det om inkomst som ska beskattas. Ett stipendium kan ges åt någon som erkänsla för arbetet, men inte för något speciellt uppträdande. Stipendier brukar ju sökas, men det har vad jag har förstått inte skett i det här fallet.

Svenska kulturfondens och de andra fondernas finansiering av landskapsdagarna har hon inga invändningar emot.

– Stipendierna har getts till landskapsregeringen. Men landskapsregeringen kan inte vara förmedlare av stipendier.

Hon antar att det någonstans har brustit i informationen mellan de övervakande instan-

serna.

– Jag tycker att landskapet borde ha ett visst intresse av att klara upp det här, putsa skrivbordet och kunna lämna det bakom sig. Och att landskapet överlämnar en lista på vilka artister som fått pengar, eftersom artisterna måste ta upp det som inkomst.

Missförstånd?

I slutrapporten från landskapsdagarna sägs att de uppträdande artisterna och grupperna uppgick till totalt flera hundra, och många av dem uppträdde i flera repriser på de olika scenerna.

Landskapskamrer **Börje Jansson** har uppfattningen att projektledaren för landskapsdagarna **Gunilla Hellman** kom överens med Svenska kulturfonden om att pengarna från kulturfonden skulle anses som stipendier.

– Så var upplägget, att vi skulle betala ut pengarna till artisterna och redovisa till fon-

den vilka som fått betalt. Vi har enbart administrerat pengarna. Nu verkar det som om det kommer andra uppgifter från kulturfondens sida, och det måste ju utredas närmare.

Ska kontakta fonden

Linnea Johansson, byråchef på näringsavdelningen, uppger att det här är en fråga där man inte sett några frågetecken tidigare.

– Jag ska kontakta kulturfonden och få eventuella frågetecken utträtade. Från vår sida har vi hela tiden tänkt att stipendierna var till för artisterna. Annars hade vi inte haft möjlighet att anlita dem, säger hon.

Den interna revisionen inom landskapsregeringen tittar som bäst på överskridningen av landskapsdagarnas budget med 130.000 euro.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Nyare examen ger pension

■ Tiden för studier är numera pensionsgrundande, det berättar landskapsregeringen i ett pressmeddelande.

För att även utbildning utomlands skall registreras måste man själv anmäla om sin examen. På Åland är det Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, Ams, som tar emot och vidarebefordrar uppgifter för åländska studerande. Det krävs också att man har haft studiestöd från Åland. Sedan är det pensionsskyddscentralen i riket som beslutar om pensionsförmånen.

Det är dock endast examina som är avlagda 1 januari 2005 eller senare som ger pensionsförmån och tiden räknas utifrån normal studietid, inte från den faktiska tiden.

På studieservice.ax kommer att finnas närmare information samt en anmälningsblankett för att sända in uppgifterna. Ams har också tidigare riktat särskild information till dem som berörs av de nya reglerna.(ab)

■ **Flera fordon** har under helgen stoppats av polisen på grund av att de inte varit besiktade i tid. Förarna har bötfällts.

Kolliderade vid poliskontroll

■ En mindre kollision inträffade mellan två personbilar på Östernäsvägen på fredagskvällen, i samband med att polisen hade trafikkontroll på platsen.

Den ena bilen hade kontrollerats och var på väg bort från platsen. Då kom nästa bil, som färdades i samma köriktning, men föraren observerade inte polisens stopptecken utan körde in i bilen som var på väg bort. Mindre plåtskador uppstod på båda fordonen.

En påkörning inträffade även på lördagseftermiddagen i korsningen Västra utfarten-Klintvägen. En bilförare uppfattade inte att bilen framför

skulle svänga in på Klintvägen, utan körde på den bilen bakifrån. Även här fick båda fordon plåtskador.

Både dessa händelser betecknas av polisen som äventyrande av trafiksäkerheten.(ab)

Körde 101 på 70-sträcka

■ I Hammarland Boda mötte en polispatrull ett fordon som framfördes i 101 kilometer i timme på en vägsträcka där begränsningen var 70 kilometer i timmen. Föraren fick en strafforder.

Detta skedde på fredagseftermiddagen och betecknas av polisen som äventyrande av trafiksäkerheten.(ab)

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

Vi firar 1-15 år Gratulerar 50 år

Matilda Nordin i Sund Björby fyller 1 år i dag, den 21 januari. Varma grattiskramar från mamma och pappa.

Tilde Gustavsson i Hammarland fyller 5 år i dag, den 21 januari. Hon gratuleras av Gumor, Guffar, Farmor och Farfar.

■ **Elin Grandell** från Finström Godby har tagit sjuksköterskeexamen vid Uppsala universitet den 11 januari.

Nattligt avbrott för Viasat

■ Natten till den 22 och 23 januari 2008 blir det avbrott i utsändningen av Viasats tv-kanaler.

Orsaken är att Viasat byter satellit för sina sändningar.

Avbrotten, som inträffar mellan kl 00.00 och 07.00, blir maximalt en timme långt per kanal, meddelar Viasat via MCA.

EIVOR ENGLUND-KARLSSON
Namn: Eivor Englund-Karlsson.
Född: den 25 januari 1958 i Kumlinge.
Bor: i Kumlinge by.
Yrke: egen företagare "Hälsobanken", samt hemvårdare.
Familj: maken **Yngve Karlsson**, barnen **Lenny, Leo** och **Sanna**.
Intressen: allt som handlar om hälsa, alternativa behandlingar med inriktning på helheten, ekologisk odling av rena livsmedel med god smak.
Födelsedagen: är bortrest den dagen, men firar med öppet hus på lördag kväll, den 26 januari, från klockan 19.00.

Tallink Silja väntar fler ryska resenärer

■ **HELSINGFORS.** Tallink Silja väntar sig en markant ökning av ryska kryssningsresenärer.

I fjol reste över 300.000 ryska kunder med bolagets fartyg. I år väntas de ryska passagerarna öka med 20 procent, bedömer Tallink Siljas försäljningschef **Tarja Vaakanainen**.

En faktor som kan öka de ryska resenärernas intresse är de baltiska ländernas Schengen-medlemskap. Det innebär att ryska turister nu bara behöver ett visum för att besöka Finland och de baltiska länderna. (FNB)

PRATSTUNDEN

Hemma igen. Juristen Lena Nordman har återvänt till Åland efter att ha bott ibland annat Edinburgh i Skottland.

Foto: RASMUS OLIN

Hon hittade en ny nisch

”Nordman Chambers” står det på en anspråkslös och tillfällig lapp på dörren intill Fastighetscenters skylt i översta våningen i Cityhuset i Mariehamn. I december hyrde juristen Lena Nordman ett rum här med utsikt över Slemmern för sitt nystartade företag.

Här ska hon ägna sig åt sin nya specialnisch inom juridiken – gränslandet mellan avtal och immateriella rättigheter som blir en alltid viktigare del i vårt kunskapsintensiva samhälle och som till exempel kan handla om patent, varumärken och mönsterskydd.

Lena Nordman vill inte trampa runt i gamla invanda spår dag efter dag, år efter år. Hon vill utforska nya områden och vidga sitt vetande och den drivkraften fick henne att lämna Åland för sju år sedan. Då hade hon bott på Åland sedan årsskiftet 1983-84 och kände att hon gjort sitt på jobbet vid den egna advokatbyrån. Hon var redo för nya utmaningar.

Rätt i tiden

Livets pusselbitar passade för ett uppbrott just då. Äldsta dottern ville gå i det internationella gymnasiet i Esbo och Lena inledde en ettårig utbildning i Helsingfors med det internationella namnet EU Project Management.

– Det var jättebra och jag hittade nya vägar för juridi-

ken i de avtalsprocesser som behövs i en kunskapsekonomi där det gäller att skydda våra idéer och vårt kunnande på ett bra sätt.

Det låter inte helt solklart för en oinvid och Lena tillägger:

– Hur kan ett företag skydda sin kunskap och sina idéer men ändå berätta tillräckligt för en potentiell samarbetspartner för att det ska bli en affär? En idé är dyr att framställa men billig att kopiera. Många tror att man skyddar sin idé genom att söka patent men det är bara toppen av isberget, säger hon. Misslyckanden kan hindras genom att höja avtalskompetensen och ha rätt verktyg för förhandlingar och implementering av avtal.

Nytt tankesätt

Lenas nya nisch tog henne ut i världen. Hon presenterade sina tankar i bland annat USA och bjöds in som föreläsare på konferenser. Hon skapade nya kontakter och nätverk och hittade själsfränder i jurister som "ritat om den traditionella tankekartan" inom juridiken där två parter oftast ska skyddas från varandra och därmed görs till varandras motparter eller till och med till fiender.

Det behöver inte vara så, man kan vända på steken och tänka i nya banor – och Lena är glad över sina nya kontakter.

Fakta/Lena Nordman 50 år

Namn: Lena Nordman

Född: 22 januari 1958 i Helsingfors.

Bor: Vid Ålandsvägen i Mariehamn.

Yrke: Vice häradsbörjande.

Familj: Barnen Sunniva, 24 år, och Olof, 19 år.

Intressen: Böcker, goda samtal och den egna forskningen.

Födelsedagen: Har ingen mottagning men firar på olika orter med goda vänner.

Exempel på nytänkande är bland annat de problemlösningsskolor som finns i flera andra länder men ännu inte i Finland. I Kanada till exempel finns narkotikabehandlingsdomstolar där man – kort uttryckt – sätter klienten i centrum och funderar på vad han eller hon behöver för att komma loss från sitt drogmissbruk.

Lena inledde också doktorstudier vid universitet i Edinburgh i Skottland som anses vara ett av de bästa när det gäller juridik.

– Där finns spännande föreläsare och miljön är underbart stimulerande, säger hon.

Hon räknar med att doktorsarbetet tar mer än två år att slutföra vid sidan av arbetet vid Nordman Chambers.

Välkommen hem!

Åland känns bra igen efter många år "i stora världen". Åland må vara litet men företagandet är aktivt och

Lena ser många tänkbara kunder bland de åländska företagen. Det går också bra att arbeta internationellt med Åland som bas.

Livet i dag består till stor del av jobb. "De krav vår kunskapsekonomi ställer på avtal och skydd är ju ett så enormt roligt, spännande och fascinerande område" säger hon med eftertryck och på det personliga planet känns det mycket bra när folk säger "välkommen hem" när de hör att hon återvänt till Åland.

Många tycker att hon är modig och driftig som vågar bryta upp, ge sig iväg, pröva nytt och återvända.

– Man har ansvar för sitt eget liv och ska göra det man tycker om och strunta i vad andra säger och gör, säger Lena och tillägger:

– Om man inte är beredd att göra misstag så händer ingenting!

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

DÖDA

Elise Sofia Karlsson

* 7.12.1918
† 26.12.2007

*Frid viskar träden kring
huset Du älskat
Färväl bugar blommorna
Du vårdat så ömt
Tack kvittrar fåglarna som
var morgon Dig hälsat
Tyst sjunger vinden
ett ömt färväl.*

Margareta med familj

*Sakta kom döden,
den kom som en vän
tog dig vid handen och
förde Dig hem
Tack kära Moster för allt*

Marie-Louise med familj

Jordfästningen har ägt rum i stillhet.

**Annonsera i
den tidning
du själv läser!**

TACK

Varmt tack till alla som
hedrat minnet av vår kära

**May-Gun
Söderström**

TACK

Ett varmt tack till Er alla
som hedrat minnet av
vår käre

Birger Häggblom

Tack även till personalen
på hemvården, Solgården
samt De Gamlas Hem
Pellas för god vård och
omtanke.

Barnen med familjer

Stressade reportrar möter terapeut som kan lugn

Pressinformationen med avslappnings- och stress-
rapeuten Annette Holmberg
är det mest stressiga i man-
naminne.

Inte på grund av Annette
Holmberg, hon är lugn som
en filbunke, men för att Tid-
ningen Ålands och Nyans
reportrar tävlar med varan-
dra om att ställa mest, flest
och bäst frågor. Hela tiden
blixtrar de två fotografernas
kameror och mitt under
intervjun kommer Annettes
chef instormande för att
kolla läget.

Annette Holmberg är Ålands
första diplomerade avslapp-
nings- och stresssterapeut. Från
och med måndag jobbar hon
fyra dagar i veckan på Citylä-
karna.

– Vi eftersträvar en helhets-
syn på människan. Stress är ett
växande problem och läkekon-
sten kan inte längre vara inde-
lad skrävis, säger **Kaj Mattsson**
vid Cityläkarna.

Ger verktyg

Annette Holmberg har distans-
studerat under ett år. Tidigare
har hon arbetat i restaurang-
branschen, en mycket stressig
bransch menar hon.

– Jag kände att jag ville göra
något annat. År 2020 kommer
depression att vara den näst
högsta dödsorsaken i världen.

Då en klient kommer till An-
nette går de tillsammans igen-
om klientens livssituation.

– Vi går igenom livssitua-
tionen och reder ut vad som
stressar. Vi gör också en mål-
bildskarta och går igenom vad
klienten vill med sitt liv. Samti-
digt är det viktigt att inte glöm-

Filbunke. Annette Holmberg jobbar från och med i dag på Cityläkarna som avslappnings- och stresssterapeut.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

ma bort att vara här och nu.

Det finns, säger Annette
Holmberg, konkreta verktyg att
lära sig för att hantera stress.

– Det handlar om att hand-
skas med sig själv och sina miss-
lyckanden.

Energiläckage

Annette Holmberg vill hellre
prata om energiläckage än om
utmattningssyndrom.

– Det är inte de lata som blir
utbrända utan de som vill myck-
et och brinner för vad de gör.
Stress går också ner i åldrarna,
lyceets elever har till exempel
mycket höga krav på sig.

Det är just kraven, tillsam-
mans med informationsflödet,

Fakta/Annettes bästa anti-stress tips:

- Lär dig avslappningsövningar. Köp en avslappningsskiva och lyssna på den tio minuter per dag.
- Boka en timme för dig själv varje vecka. Under den tiden be-
höver du inte göra något, inte gå på massage eller något sånt.
Kanske bara ligga på soffan och låta disken vänta.
- Man klarar av mycket stress om man ser till att slappna av
ordentligt mellan stresstopparna.
- Skriv snälla saker åt dig själv i en dagbok på kvällen.
- Träna. Fysisk aktivitet bryter ner stresshormonerna.

som är orsaken till att stressen
breder ut sig.

– Vi blir hela tiden stimule-
rade. Vi kollar mejlen ofta och
stänger aldrig av telefonen.
Mitt jobb går ut på att hjälpa
klienten att klara av kraven och
våga säga nej.

Är du stressad?

– Inte nu längre. Jag gör av-
slappningsövningar regelbun-
det. Nu vaknar jag varje mor-
gon och känner mig pigg.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

OBS! Det händer

MÅNDAG 21.1 FILM

■ ■ **Lemland Valborg kl 18.30.** "Bomarsund 1854".
Bolle Högnäs visar bilder från
inspelningen och berättar om
filmens tillkomst.

FÖREDRAG

■ ■ **Lagtingets auditorium kl 13.00-14.00.** "Renässans
för nordiskt samarbete?".
Generalkonsul Bertil Jobeus
om Sveriges ordförandeskap i
Nordiska ministerrådet.

MUSIK

■ ■ **Ålands sjöfartsmu-
seum kl 19.00.** Allsång i
skansen med Rolling Home,
Manskören Åländska sångare
och Göte Sundberg.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.**
Blandad musik från baren.

TEATER

■ ■ **Mariehamn Vikinga-
åsens skola kl 11.15.** "Snäll"
med Annikki Wahlöö och Marc
Svahnström för barn i åldern
6-11 år. Efter den norska förfat-
taren Gro Dahles bok.

TISDAG 22.1 FILM

■ ■ **Ålands museum kl. 12.00 och kl. 18.00.** Visning
av den kritikerrosade doku-
mentären "Vårt dagliga bröd".

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.**
Blandad musik från baren.

VERNISSAGE

■ ■ **Ålands museum kl 18.00.** "Projekt 77 – Åland
förändras".

JUST NU LOPPMARKNAD

■ ■ **Cirkeln/Emmaus lopp-
marknad, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördag 11-14.
■ ■ **Emmaus byggretur, Skogshyddsvägen 7.** Öppet måndag-fredag kl 8-16.
■ ■ **Antikvariat Pierre, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördag 11-14.
■ ■ **Möbelreturen/Kata-pult, Skogshyddsvägen 7.** Öppet tisdag-fredag kl 9-16.

Kom ihåg

■ ■ **Eckerö marthaförening:**
Månadsmöte tisdag 22.1 kl 13.00 i
Ekergården. Gamla och nya medlem-
mar välkomna.

■ ■ **Folkhälsan i Finström:**
Motionsdansen börjar på Karl-Ers i Bjär-
ström onsdag 23.1 kl 19.30. Alla hjärtligt
välkomna.

■ ■ **Folkhälsans allaktivitetshus:**
Stavgång måndagar kl 10.00 start vid
huvudentrén. Stavar för utlåning finns!
Seniordans onsdagar kl 11.00 i gym-
nastiksalen, nybörjare kl 10.30.
Sittdans tisdagar kl 11.00 i gymnastik-
salen Vi sjunger tillsammans med Kaj-
Gustav Sandholm, fredagen den 1.2 kl
15.00. Därefter varannan fredag.

■ ■ **Haraldsby marthaförening:**
Årsmöte hos Runa-Lisa Jansson mån-
dag 21.1 kl. 19.00. Alla välkomna.

■ ■ **Mariehamns Marthaförening:**
Styrelsemöte tisdag 22.1 kl 13.00 i Villa
Carita.

■ ■ **MPF bowlare:** Ordinarie vårmö-
te onsdag 23.1 kl 15.00 i Idrättsgårdens
konferensrum. Alla upp. Styrelsen.

ÖPPET HUS på Daghemmet Ängsbacken

**fredag 25.1
kl. 13-16.**

Välkomna!

ARKIPELAG

Lunchbuffé
Måndag 21.1
Kåldolmar, gräddsky
och lingon, GH
Stekt lax med brynt
palsternacka- och
gräslöksås, GH
Dagens soppa

Strandg. 31, ÅX-22100 M:hamn
Tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

Tipsa **SPORTEN**
dygnet runt
Tel 0457 324 4444
nyan.ax

Östra Saltviks Ungdomsförening r.f.
uppför på Högtomt

RevyBryggan

i regi av Synnöve Westerberg

Onsdag 23 jan kl. 19.30 Slutsålt!	Söndag 3 feb kl 13.00
Fredag 25 jan kl. 19.30 Slutsålt!	Onsdag 6 feb kl. 19.30
Lördag 26 jan kl. 19.00 Slutsålt!	Fredag 8 feb kl. 19.30
Söndag 27 jan kl. 14.00 Slutsålt!	Lördag 9 feb kl. 19.00
Fredag 1 feb kl. 19.30 Slutsålt!	Söndag 10 feb kl. 19.00
Lördag 2 feb kl. 19.00 Slutsålt!	Onsdag 13 feb kl. 19.30

Biljettpris: 15€ vuxna, 7€ upp till 12 år.

Biljettbokning på tel 43 560.

måndag, tisdag och torsdag kl. 19-21.

Biljettkassan är öppen en timme före föreställning.

V Ä L K O M N A !

VECKANS Måndag-lördag
special
MALET KÖTT
av nöt
kg **6,25**

VECKANS Måndag-lördag
erbjudanden

Sidfläsk
 benfritt kg **6,20**

Laxfilé
Benfri, Norge kg **11,50**

Olderman ost
 1 kg kg **8,69**

Potatislimpa
 500 g (5,98/kg) st **2,99**

Berlinermunk
 st **0,80**

PLUSSA-erbjudande
**JUBILEUMS-
MOCCA KAFFE**
Paulig 500g (3,98/kg)
1,99/pkt
max 2 pkt/hushåll
utan Plussa-kort 2,59/pkt (5,18/kg)

GRISYTTERFILE
 ca 1,2 kg
4,99/kg
utan Plussa-kort 7,49/kg

Citylivs
MITT I STA'N

TEL: 12 155 ♦ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

www.nyan.ax

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Ibland skapar vi brådska för att inte behöva stanna upp och inse att vi kanske stressar på bekostnad av oss själva och våra närmaste.
TOMMY HELLSTEN, TERAPEUT OCH FÖRFATTARE.

Alandica behöver kulturledare

Och hyrorna måste bli uthärdliga för kulturföreningarna

En verksamhetsledare speciellt för kulturen i Alandica. Det kan bli ett av de konkreta förslagen från den kulturarbetsgrupp som landskapsregeringen tillsatt.

Det lät Rosi Djupsund, som leder gruppen, förstå vid fredagens fortsatta diskussion med kulturföreningarna. Hyrorna för kulturföreningarna hör också till sådant som diskuteras i gruppen.

Det var på en direkt fråga från Nya Åland, om landskapets ansvar för kulturverksamheten i det nya kultur- och kongresshuset och om gruppen kommer att föreslå en verksamhetsledare, som Djupsund svarade:

– Det kommer vi antagligen att göra.

Kulturarbetsgruppen som tillsattes i september för att arbeta med den kulturella sidan av verksamheten i huset skall avge en delrapport i februari och en slutrapport i maj.

Unikt koncept

Enligt Rosi Djupsund kan arrangemanget med en verksamhetsledare för kulturen vara nödvändigt eftersom konceptet för Alandica är unikt.

Nyans fråga kom sig av att **Therese Sjöblom**, som är försäljningschef för Alandica, lät

Innehåll. Försäljningschef Therese Sjöblom, till vänster, och Rosi Djupsund i kulturarbetsgruppen fungerade som diskussionsinledare vid gårdagens möte kring Alandicas kulturinnehåll.

Foto: ERKKI SANTAMALA

förstå att driftsbolaget i detta skede inte har några planer på att avdela någon med speciellt ansvar för den kulturella sidan av verksamheten, samtidigt som man arbetar aktivt på att få kongresser till huset.

I diskussionen efterlyste man från både de deltagande föreningarna, kulturarbetsgruppen och driftsbolagets

sida samarbete och samordning av kulturföreningarnas aktiviteter i huset.

Ett tjugotal representanter för olika kulturorganisationer var närvarande vid fredagens möte. Ett liknande möte hölls också på torsdagskvällen.

Säljer hela Åland

Inledningsvis gav Therese Sjö-

blom en presentation av huset, dess utrymmen och möjligheter. Huset skall stå färdigt att överlätas i november i år men då återstår ännu all inredning och utsmyckning.

– Första datum för bokningar är den 1 mars 2009, berättade Sjöblom. I sitt anförande betonade hon att man i försäljningen

inte bara arbetar med fysiska utrymmen.

– Den produkt vi säljer är hela Åland, konstaterade hon och menade att där kommer också olika former av intressanta kulturaktiviteter in i bilden.

Kongresserna i huset ger också en marknad för dem som producerar kulturaktiviteter av olika slag, menade hon.

Skilda världar

Rosi Djupsund redogjorde för de frågor och delområden som arbetsgruppen nu arbetar med. Man har bland annat tillställt föreningarna en enkät för att få fram deras konkreta behov, önskemål och åsikter. Arbetsgruppen kommer att, som ett stöd i planeringen, göra upp en plan för ett fiktivt verksamhetsår.

Det framgick att hyreskostnaderna för de större utrymmena i huset (stora salen och auditoriet) och kulturföreningarnas knappa ekonomiska möjligheter hör till sådant som finns på gruppens bord.

Enligt Rosi Djupsund rör sig kongresserna och kulturföreningarna ekonomiskt i två helt skilda världar.

– Det gäller att göra huset tillgängligt för båda parter, ansåg hon.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Markus Kähre och Johan Scott,

konstnärer med Ålands-anknytning, verksamma i Helsingfors och Stockholm, finns med i en liten skrift som presenterar samtliga vinnare av det stora Ars Fennica-priset. Priset, som delas ut av **Henna och Pertti Niemistös** konststiftelse Ars Fennica har funnits sedan år 1991. **Johan Scott** fick priset år 1992 och **Markus Kähre** var vinnare i fjol, 2007. Förutom av finländare har Ars Fennica hemförts även av konstnärer från Island, Sverige, Danmark och Lettland.

I skriften presenteras vinnarna med en bild av ett konstverk och de utställningar som dem olika åren hållits i anslutning till priset listas. Även priskandidaterna de olika åren nämns. □

Pehr Henrik Nordgrens stråk-

kvartett nr. 11 skall uruppföras vid kammarmusikfestivalen i Kuhmo i sommar. Uruppförandet sker den 25 juli vid en konsert som också bjuder på variationer på Haydns stråkkvartett op. 103 av **Ralf Gothoni, Juha A. Koskinen, Jaakko Kuusisto, Olli Mustonen, Jukka Tiensuu och Adam Vilgi**.

Hovmusik och stråkkvartetter står i centrum för Kammarmusikfestivalen i Kuhmo i sommar, skriver FNB. Årets tonsättargäst är ryskan **Sofija Gubajdulina**.

Festivalen inleds söndagen den 13 juni med verk som alla har opusnumret ett. Publiken kan välja mellan fem konserter per dag och festivalen avslutas den 26 juli med **Manuel de Fallas** kammaropera "El retablo de Maese Pedro".

Totalt uppförs det 240 musikverk vid 72 olika evenemang i Kuhmo. I fjol såldes det över 32.000 biljetter till festivalen. □

Wasa Teater hade år 2007

sju premiärer. Totalt gavs 285 föreställningar som samlade 41.074 åskådare. Av dessa var 10 gästspelsföreställningar. Årets höjdpunkter på stora scenen var "Trollkarlen från Oz" i regi av avgående teaterchefen **Paul Olin** samt "Janis! - en rocklegend" i regi av **Peter Snickars**.

"Janis!" lockade 10.680 åskådare och hade en besättning hela på 96 procent. "Trollkarlen från Oz" a lockade 9.489 med en besättningsprocent på 88. □

Stockholms medeltidsmuseum

härbargeras sedan ett halvår i Stockholmskulturhuset vid Sergels torg. Norrbro genomgår en renovering och Stockholms medeltidsmuseum har därför blivit tvungna att lämna lokalerna på Helgeandsholmen. Det förnyade Medeltidsmuseet på Helgeandsholmen beräknas öppna under hösten 2009. □

Kända filmare i upprop för Savoy

En trad kända svenska filmarbetare gör nu ett upprop för bevarandet av Bio Savoy i Mariehamn. Initiativtagaren, dokumentärfilmaren Håkan Pieniowski, säger till Nya Åland att det skulle var en tragedi om biografen försvann.

Uppropet, som i som publiceras på insändarplats i dagens Nyan, är förutom av **Håkan Pieniowski** undertecknat av dokumentärfilmaren **Kåge Jonsson**, **Kurt Bergmark**, redigerare vid SVT, filmaren och producenten **Göran Gunér**, filmaren **Jan Troell**, författaren och filmaren **Agneta Ulfäter Troell** och dokumentärfilmaren **Tom Alandh** vid SVT.

Samtliga har många gånger besökt Mariehamn och Savoy i samband med filmfestivalen Vera. Håkan Pieniowski är också engagerad för ett seminarium i samband med vårens upplaga av Vera. Vid festivalen år 2002 hemförde han, tillsammans med Kåge Jonsson och Kurt Bergmark, Verastatyetten för filmen "Jag älskar dig mitt barn".

"Fin byggnad"

– Bio Savoy är faktiskt någonting ganska unikt i vårt närområde, en gammal fin byggnad och centrum för den livaktiga Vera-festivalen, säger Pieniowski.

– Det är som att komma tillbaka till den tid då man själv började gå på bio och det ännu fanns kvartersbiografer, säger Pieniowski.

– Jag kommer föresten själv

Veravinnare. Kåge Jonsson, i mitten, och Håkan Pieniowski, till vänster, tar emot Verastatyetten ur Chaplinordföranden Mogens Lindéns hand vid festivalen år 2002. Nu vill de stötta hotade Bio Savoy.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

från Mariefred, en liten ort i Sörmland i klass med Mariehamn. Där fanns också en gammal biograf som var på fallrepet och hade en nedgångsperiod. Till all lycka hann man dock inte riva eller bygga om den till något annat och nu har den väckts till liv igen och har en mycket livaktig i filmklubsverksamhet, tillägger han

Hoppas
Han och de andra undertecknarna av uppropet hoppas att också Savoy skall gå att rädda.

– Det finns ett starkt gäng kring Vera-festivalen och filmklubben Chaplin, men de behöver också hjälp av andra och vi vill på det här sättet visa vårt stöd, säger Pieniowski.

I uppropet säger filmarna bland annat att:

"Varje stad med självaktning måste ha en väl fungerande biograf. När den digitala tekniken nu i snabb takt förbättrar både tillgänglighet och visningskvalitet för aktuell och äldre film så blir beslutet om nedläggning än mer förvånande. Vi tror att

tystnaden efter en eventuell nedläggning kommer att kännas tryckande och pinsam. Därför vill vi visa vårt stöd och uppmanar alla att delta i ansträngningarna att bevara av denna unika biograf. En biograf som i framtiden kommer att stå som ett lysande bevis på vår envisa tro på människors behov av att samlas och gemensamt uppleva hur bra film kan berika oss."

Läs hela texten på insändarplats.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

SKRIVBORDSSERIE

Svart konstläder med svarta sömmar

LISCO

DOK & PAPPER
Skarpansvägen

Vikingaåsen 6A
– Kökar –
Ytternäs 6B

- tisdag kl 13.03
- lördag kl 15.00

Lappland kan inte kopiera Åland

Men landshövding Hannele Pokka hoppas på utökat självbestämmande

Ålandsbesök. Lapplands landshövding Hannele Pokka och hennes åländska kollega Peter Lindbäck vid det besök som landets landshövdingar gjorde på Åland för ett par år sedan. Pokka har varit landshövding i Lappland sedan 1994. Åren 1991-1994 var hon justitieminister. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Landshövdingen i Lapplands län Hannele Pokka vill ha självstyre för Lappland. I en intervju i tidningen Kaleva säger Pokka att det är ett problem att förvaltningen koncentreras enbart till södra Finland.

Till Nyan Åland säger Pokka att hon hoppas att Lappland åtminstone kunde bli ett försöksområde för utökat självbestämmande.

Ledningsgrupperna för Uleåborgs län och för Lapplands län diskuterade norra Finlands situation och reformen av statens regionalförvaltning i Uleåborg på fredagen.

Landshövding Pokka säger till Nyan att regeringen Vanhanen i sitt program tar upp en reform av regionförvaltningen. En första rapport från den arbetsgrupp som tillsatts väntas vara klar i slutet av mars, och i själva reformerna tar man sikte på år 2010.

Hårt drabbat

I intervjun i Kaleva knyter man an till situationen i östra Lappland som drabbas hårt av nedläggningen av Stora Ensos massafabrik i Kemijärvi. På fredagen blev det klart att storbolaget

stoppar driften vid fabriken i maj.

– Det var ett verkligt hårt slag mot regionen, säger Pokka enligt FNB:s referat.

I intervjun tar hon alltså också upp möjligheterna till regionalt självbestämmande och säger, enligt FNB:

– Lappland bör få ett sådant självstyre som Åland har.

Kan inte kopiera

När Nyan får tag på Pokka hemma i Rovaniemi på lördagen uttrycker hon sig kanske något försiktigare och vill inte heller gå in på vilka sakområden där ett ökat självbestämmande kunde komma i fråga. Men hon understryker samtidigt att den modell för självstyre som Åland fick redan i ett tidigt skede, enligt hennes mening, är "ett ganska fint system".

Pokka känner väl till vad som gäller för Åland eftersom hon var justitieminister i början av sjuttioalet när den nya självstyrelselagen tillkom.

– Men det är naturligtvis inte möjligt för oss att kopiera den åländska modellen, säger hon.

Det som möjligen kommer ut av förslagen från den arbetsgrupp som förvalt-

nings- och kommunminister **Mari Kiviniemi** tillsatt är en förstärkning av de regionala landskapsförbunden, som nu mest sysslar med utbildnings- och kulturfrågor, för Lapplands del handlar det om Lapplands förbund (Lapin liitto på finska).

Försöksområde

Redan från tidigare pågår ett försök med ökat regionalt självbestämmande i Kajanaland, den så kallade Kainuu-modellen, men inte heller den menar Hannele Pokka att kan kopieras direkt för Lapplands del.

– Jag hoppas i varje fall att Lappland kunde bli ett andra försöksområde, säger hon

Ingen ny fråga

Frågan om en utökad självbestämmanderätt för Lappland har varit på tapeten också tidigare. För tio år sedan, i december 1998, skrev Nya Åland om en opinionsundersökning som tidningen Lapin Kansa i Rovaniemi då låtit utföra. Enligt undersökningen ville hela 81 procent att landskapet skulle få mer att säga till om. Av dem som bodde i länet svarade dessutom 28 procent ja på frågan om en lappländsk självständighet.

Enkäten gjordes bland 400 bosatta i Lappland och drygt 500 i det övriga Finland. Sammantaget ville drygt hälften ha utökad självbestämmanderätt och det gällde för 65 procent av dem som var bosatta i Lappland.

I artikeln i Nyan framgick dock också att samerna i nordligaste Lappland höll sig skeptiska. **Pekka Aikio**, då ordförande i samtinget, menade att man skulle ha mera att lära av Ålandsmodellen när det gäller Sameland, det vill säga kommunerna Utsjoki, Enare, Enontekis och norra Sodankylä.

Tredjedel av landet

Hela Lappland omfattar en landareal som motsvarar nära en tredjedel av hela Finland yta. Befolkningen uppgår till 184.000 personer fördelade på 21 kommuner.

– Vi har haft en stark utflyttning till stora centra som Uleåborg och Helsingfors, men nu ser det ut som om befolkningsunderlaget skulle börja stabilisera sig, säger landshövding Hannele Pokka.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudande GRISKOTLETTER

Inhemska

6⁷⁵
KG

Supererbjudande PAPRIKA FÄRGMIX

500 g Spanien

1⁷⁹
FRP EP 3,58/kg

Supererbjudandena gäller
måndag 21/1 - onsdag 23/1

Supererbjudande KÖRSBÄRSTOMATER

250 g Spanien

1⁴⁹
ASK EP 5,96/kg

BERGIS
Ca 400 g Ålandskringlan

1²⁸
ST

EDAMEROST
Ca 800 g ÅCA

6⁹⁹
KG

SVARTVINBÄRSSAFT
0,5 liter Pirkka
EP 7,98/kg

3⁹⁹
ST

PLUSSA - förmån

KEIJU BORDSMARGARIN
400 g
Utan Plussa-kort 1,39/pkt

0⁹⁹
PKT

KNACKKORV
300 g HK Popsi lätt 10
Utan Plussa-kort 1,25/pkt

0⁹⁹
PKT

ANANAS DEL MONTE
Krossad, skivad och i bit
220/140 g och 227/137-147 g
Utan Plussa-kort 2,60-2,76/4 brk

2⁰⁰
4 BRK

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

SUPERMARKET

PLUSSA
för dina inköp

Måndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 9-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Gymnasialstadieskolorna diskuterade framtida roller: Starka ensamma och tillsammans

För första gången någonsin möttes i fredags representanter för alla de åländska gymnasialstadieskolorna för att tillsammans fundera på bland annat hur målen för utbildningen kunde se ut. Reaktionen efteråt var genomgående positiva och det visade sig att skolorna, samtidigt som de vill ha utökad självständighet, mycket väl kan tänka sig att i framtiden sköta vissa saker tillsammans.

Hur skall man kunna upprätthålla en gymnasialstadietutbildning som håller hög kvalitet också under dåliga ekonomiska tider, som ger 16-åringarna möjlighet att få den utbildning de vill ha hemma på Åland, som utvecklas med nya intressanta linjer och som kan bemöta näringslivets behov. Bland annat dessa frågor intresserar politikerna och från landskapets sida inbjöd därför utbildningsavdelningen, med minister **Britt Lundberg** (c) i spetsen, de sammanlagt åtta skolor som berörs till ett gemensamt seminarium på fredagen.

Likartade frågor

Över sextio rektorer, direktionsordförande och representanter för lärare, studerande och personal deltog och fick för första gången någonsin sätta sig ner i arbetsgrupper för att tillsammans försöka enas kring viktiga utbildningsfrågor som till exempel vilken organisationsstruktur som är optimal för att tillgodose de krav som ställs på såväl utbildning och kvalitet som på resursanvändning och hur självständig skolan skall vara i framtiden. Då dagen var över uttryck-

Engagerade i utbildning. Från vänster Rainer Juslin, utbildningsavdelningen, Anita Karlsson, Ålands vårdinstitut, Bodil Regårdh, Åland naturbruksskola, Britt Lundberg, landskapsregeringen, Gun Erikson-Hjerling, Ålands sjömansskola, Pontus Sandström, Ålands handelsläroverk, Anne Almqvist, Ålands lyceum och Sven Schauman, Ålands hotell- och restaurangskola. Foto: RASMUS OLIN

te deltagarna uteslutande positiva erfarenheter av den här typen av samarbete som visade att alla skolor sist och slutligen tampas med likartade frågor och problem och att trösklarna mellan de olika skolorna är lägre än man kanske trott.

Fastighetsskötsel

På presskonferensen efteråt konstaterade man bland annat att självständigt arbete och en stark identitet är synnerligen viktigt för varje enskild skola men att man

med flexibel inställning och ömsesidig respekt också har mycket att vinna på ett kostnadseffektivt samarbete. Frågor som skolorna kan tänka sig att i framtiden blir gemensamma är bland annat fastighetsskötsel och löneräkning och också vissa läroämnena. Förenklat kunde man säga att fredagens seminarium var en analys av vad man eventuellt kan förverkliga av den omdiskuterade och politiskt ratade gymnasialstadiereformen Struktur -07.

Deltagarna ansåg att en stor del av gnisslet kring Struktur -07 hade kunnat undvikas om reformförslaget hade föregåtts av ett liknande seminarium som det i fredags. Man ansåg också att arbetet med Struktur -07 inte var bortkastat utan att det har banat väg för vidare diskussioner. Varje arbetsgrupp redovisade på fredagen sina åsikter skriftligt och materialet skall nu analyseras av landskapsregeringen för att så småningom resultera i ett förslag

till en utbildningsplan för Åland. Meningen är sedan att det förslaget skall bearbetas under ett nytt seminarium med skolorna innan den slutliga planen skrivs och förs upp på politisk nivå för beslut. Det blir ett efterlängtat beslut eftersom skolornas ledning ofta upplever det som svårt att planera framtiden utan tydliga politiska riktlinjer.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Anmärkning mot torskfiskekvot

Landskapsregeringen tycker att de större fiskebåtarna missgynnas allt för mycket i jord- och skogsbruksministeriets förslag till utnyttjande av Finlands torskkvot i år.

Den totala torskkvoten minskar med 100 ton jämfört med förra året till sammanlagt 846 ton, 165 ton i det västra området och 681 ton i det östra. Enligt Jord- och skogsbruksministeriets förslag skulle kvoten delas så att fartyg med en totallängd upp till 20 meter skulle tilldelas 15 ton i det västra området och 200 ton i det östra området, medan fartyg med en totallängd över 20 meter skulle få fiska 150 ton i västra området och 481 ton i östra området. – Förslaget innebär en kraftig förskjutning av fiskemöjligheterna till förmån för de mindre fartygen, vilket motiveras av ministeriet med att de mindre fartygens fiskebehov sannolikt

Den totala torskkvoten minskar med 100 ton jämfört med förra året. Foto: JOHNNY ANDERSSON

kommer att öka i och med drivgarnsförbudet. Landskapsregeringen anser att den föreslagna fördelningen i alltför stor utsträckning missgynnar fartyg över 20 meter, skriver man i sitt utlåtande till ministeriet. Landskapsregeringen anser att kvoten i det västra området i

sin helhet skall göras tillgänglig för fartyg över 20 meter, samt Vidare anser att eventuell outnyttjad kvot för fartyg upp till 20 meter i det östra området i tillräckligt god tid skall överföras till de större fartygen och inte bytas bort mot andra arter. (uw)

Återflyttare fick rätt mot svenska staten

Det åländska par som krävdes på kapitalvinstskatt av svenska staten när de sålde sin bostad i Sverige och flyttade tillbaka till Åland, får nu tillbaka 105.000 svenska kronor i betald skatt.

Fallet blev känt våren 2006 och EG-kommissionen har hävdat att de svenska reglerna för kapitalskatt strider mot EG-reglerna. Frågan gäller den svenska reavinstskatten, eller kapitalvinstskatten som den numera kallas. Den person som säljer en bostad i Sverige med vinst betalar normalt skatt på två tredjedelar av vinsten. Skatten är 30 procent. Den person som senast året efter försäljningen köper en ny

bostad till samma pris eller högre, har fått skjuta upp inbetalningen av skatten tills dess att även denna bostad säljs. Förutsättningen har varit att den nya bostaden också ligger i Sverige. Därför krävdes det åländska paret på kapitalvinstskatt, men lagen ha nu ändrats för att uppfylla EUs krav och man får skjuta upp skatten också vid köp av en bostad i ett annat EU-land. – Det återstår en prövning hos Justitiekanslern avseende frågan om skadestånd för merkostnader under den tid som klagandena har fått ha beloppet utestående, säger advokat **Emil Nordh** i Stockholm, som skött det åländska parets talan. (uw)

Grovt rattfylleri gav fängelse

■En 19-årig kvinna har av Ålands tingsrätt dömts till 30 dagars villkorligt fängelse, körförbud i åtta månader och därtill tilläggsböter för att hon körde från Mariehamn till Finström med en alkoholhalt på minst 1,47 promille i blodet. Eftersom hon körde dels i Mariehamn och sedan längs allmän landsväg anser rätten att omständigheterna varit sådana att hon även kunnat äventyra även andras säkerhet. Kvinnan fick villkorligt eftersom hon inte tidigare varit dömd till fängelse, men det straffet ansågs inte vara tillräckligt för grovt rattfylleri så hon dömdes därtill att betala 25 dagsböter. Kvinnan, som erkände brottet, ska även ersätta statens kostnader för provtagningen som bevisade hur mycket alkohol hon hade druckit innan hon körde bil. (ab)

Trädfällning mörklade byar

■Ett elavbrott som berörde byar i Hammarland och Finström inträffade på fredag eftermiddag. Avbrottet berörde, enligt uppgifter från Ålands elandelslag, Näfsby, Boda, Djäkenböle, Byttböle, Emkarby, Bjärström, Bamböle, Svartsmara och Rågetsböle. Avbrottet berodde enligt andelslaget på att en skogshuggare fällt ett träd hade fällt över ellinjen. Avbrottet inträffade halv fyra tiden på eftermiddagen och reparationen beräknades ta ungefär en timme. (jk)

Omkullblåst stolpe ledde till elavbrott

■Natten mellan lördag och söndag, med start klockan 3.25, inträffade ett elavbrott som berörde delar av Kumlinge, Lappo, Björkö och Korsö. Enligt Ålands elandelslag berodde avbrottet på att en stolpe blåst omkull på Björkö. Vid 6-tiden på söndagsmorgonen hade alla, utom hushållen på Björkö, fått strömmen tillbaka. Efter en provisorisk reparation fick Björköborna strömmen åter strax före klockan elva. Skadan reparerades slutligt på söndagseftermiddagen, vilket ledde till ännu ett avbrott mellan klockan 14.00-14.36. (ab)

Rattfull i paketbil

■Vid ett blåsprov med föra- ren i en paketbil visade mätaren 0,53 promille och föraren är nu polisanmäld för rattfylleri. Detta skedde i Mariehamn i torsdags, den 17 januari. Polisen har även fått anmälan om en skadegörelse, någon har krossat bakrutan på en personbil i Godby den 10 januari, och om en rådjurskollision, som skedde i torsdags på landsväg 2 i Finström Ämnäs. (ab)

■**ÅHS avgifter** är i stort sett oförändrade jämfört med förra året. Uppgifterna i en notis i gårdagens tidning om lägre avgifter, och att det införs högstkostnadstak, är gamla, påpekar ÅHS ekonomichef **Marie Lövgren**.

Prisad i ekonomi. William Lindström, som studerar tredje året vid Ålands lyceum, vann äran och 500 euro då han kom på andra plats i den rikstäckande ekonomitävlingen Ekonomiguru 2008. Finalen hölls i Helsingfors torsdag och fredag förra veckan. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Åländsk framgång i stor ekonomitävling

I konkurrens med tusentals finländska gymnasieelever tog William Lindström från Ålands lyceum andra platsen i den nationella tävlingen Ekonomiguru 2008.

Han är även den första svenskspråkiga elev som någonsin gått till final i tävlingen, som arrangeras av bland andra Finlands bank.

– Visst är det alltid en förlust inte vinna utan att komma tvåa, men samtidigt kul att vara i toppen, säger William Lindström till Nya Åland.

Finalen i den riksomfattande ekonomitävlingen Ekonomiguru 2008 hölls i Helsingfors, på torsdag och fredag förra veckan. Totalt deltog 45 gymnasieskolor i den första uttagningen, som hölls 10 december.

Specialarrangemang

Enligt läraren Anders Casén var resultatet väldigt jämt i Ålands lyceum, men William Lindström hade till slut det bästa resultatet och hans svar skickades vidare till arrangörerna i Helsingfors.

Och svaren visade sig hålla måttet även i rikskonkurrensen.

Tävlingen har arrangerats i elva år och William Lindström blev den första

svenskspråkiga eleven som någonsin varit bland de tio bästa och alltså tagit sig till final.

– Eftersom jag inte kunde finska och de andra tävlande inte kunde svenska så fick de göra lite specialarrangemang. Till exempel när vi i finalen skulle debattera mot varandra fick jag istället debattera mot en riktig ekonom, men det gick bra, säger William Lindström.

Om finansmarknadskris

Debatten var tävlingens andra finalmoment, första momentet var ett skriftligt prov där de tävlande skrev om bostadsmarknaden i USA och den internationella finansmarknadskrisen.

– Rubrikerna fick vi veta först när vi satte oss ner med provet, men det var teman som passade mig ganska bra. De är aktuella och ofta behandlade i tidskrifter just nu, säger William Lindström.

Hur förberedde du dig för tävlingen?

– Jag förberedde mig inte så speciellt mycket, men jag läste väl lite noggrannare och så kollade jag lite i ekonomiböcker, säger William Lindström, som berättar att han är väldigt intresserad av ekonomi även annars och att han har flera kompisar som delar hans intresse, så

det blir rätt mycket prat om ekonomi.

– Det är kul med ekonomi eftersom det finns så mycket olika teorier och det är ett roligt sätt att använda matte, säger han.

Sökt till skola i England

William studerar tredje året vid Ålands lyceum, det börjar alltså bli dags att sikta in sig på eventuella vidare studier. Givetvis vill William Lindström gärna jobba med något som har med ekonomi att göra.

– Jag har redan sökt till en ekonomiutbildning i England, mest för att se om jag kommer in, och sedan blir det väl även att söka till utbildningar i Sverige, säger han.

Ekonomigurutävlingen arrangeras av Förbundet för lärarna i historia och samhällslära, Finlands bank och Finansbranschens centralförbund. Också Ekonomijournalisterna stöder tävlingen. Tävlingen syftar till att inspirera gymnasieeleverna till att studera ekonomi. Vann i år gjorde Eemeli Lehto från Esbo.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

allt du behöver -ändå klöver över!

K MARKET

F:ma ERIK MATTSSON

GÄLLER MÅNDAG - TORSDAG

Medwurst

i skivor, Hakala kg **19,80**

Joggasemla

Ålandsbagarn st **0,33**

Edamost

500 g, ÅCA st **3,59**

Clementiner

Spanien kg **1,49**

Tomater

Spanien kg **1,49**

Cornflakes

500 g, Kellogg's pkt **2,49**

GRILLAT
REVBENSSPJÄLL

6,50 kg

GRIS-
KOTLETTER

7,20 kg

PEUSSA -FÖRMÅN

Yoghurt smaksatt (ej bulgarisk)

200 g, Valio 8 st **2,00**

utan Plussa-kort 0,39/st

Blå länk

500 g, HK 2 pkt **3,00**

utan Plussa-kort 2,19/pkt

MÅLFÄRG A-bas

Väggträfärg 2,7 lit **23,90**

Inomhusfärg 2,7 lit **22,90**

Alla Cello målfärger är lösningsmedelfria och vatten-spädbara. Godkända av Astma- och allergiförbundet

GODBY TEL 43 250
VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16
BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

Ett brev från Pommern

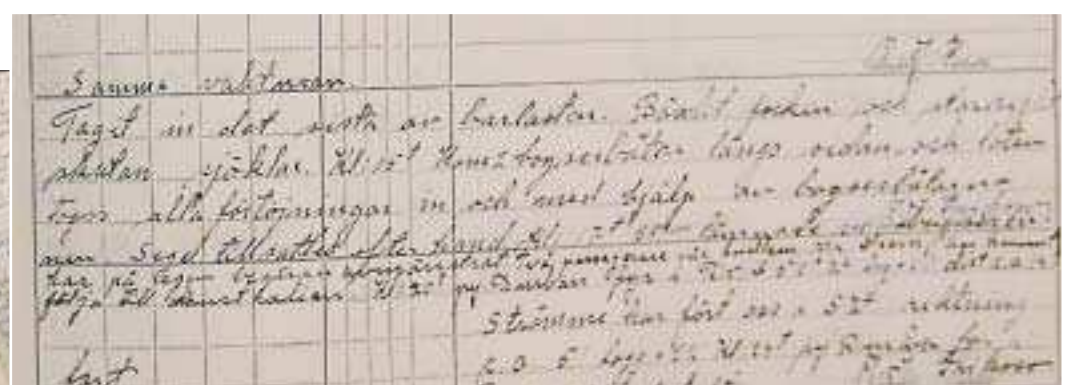

Firad som aldrig förr. "Aldrig förut har hon blivit så firad och avhurrad som då." skriver Åke Liewendahl om avfärden med Pommern från Durban den 14 januari 1938. Här syns Pommern med nästan fulla seglen. Bilden från "Boken om Pommern" är ur D

"Ja så ha vi nu åter kommit hit till Australien, det är visst fjärde gången nu för mig, så jag börjar känna till platserna här".

Så skriver Åke Liewendahl i ett av sina brev hem till Åland från Pommern. Året är 1938.

Nyan publicerar brevet i Göte Sundbergs utskrift på Pommerns 105:e födelsedag som i kväll firas med "Allsång i skansen" i sjöfartsmuseet

Skeppslogboken. I skeppslogboken, som nu finns i Ålands sjöfartsmuseum, skriver kapten Karl Broman om avfärden, men noterar ingenting om den uppgång som Åke Liewendahl berättar om i brevet.

JAN KRONHOLM

för sjuttio år sedan

segelskrud i Engelska kanalen 1937.
David B. Clements bildsamling, fotografen hette förmodligen F Maltby.

”Det var faktiskt en stilig avfärd”

Port Broughton 19-2. 38

Hej på dej.
Tack för dina båda brev och tidningarna. De ä rätt de att du skriver och tänker på brorsan din. Du hade en viss flax när du skrev till Port Victoria, för det var just dit vi hamnade och icke till Pt. Lincoln som jag trodde, så jag har inte ännu fått andra brev än dina fast vi redan varit i Australien en vecka. Ser du jag hade alla brev adresserade till Lincoln och postförbindelserna här hör inte till de snabbaste. Genast första dagen vi kommo in skickade jag ändå ett brev per flyg till min äkta hälft.
Ja så ha vi nu åter kommit hit till Australien, det är visst fjärde gången nu för mig, så jag börjar känna till platserna här. Vi hade en riktigt fin och snabb resa från Afrika. Överfarten tog oss bara 28 dagar, bättre än jag någonsin trodde.

Men du skulle ha sett vilken upplevelse det var i Durban när POMMERN sträckte segel och styrde ut. Aldrig förut har hon blivit så firad och avhurrad som då. Redan en vecka förrän vi voro klara, började frågorna hagla över oss när vi skulle bli klara att segla. Det var ju svårt att bestämma någon exakt tid då, men vi sade förstås på skoj åt alla att det skulle bli nästa fredag eftermiddag kl 2 minuter före fyra. Och ta mej sjutton stod det inte en vacker dag i tidningen att POMMERN skulle segla kl 15.58.
De goda Durbanborna hade tagit vårt skoj på allvar. Samma kväll tutades också nyheten ut i radion. Vad var att göra. Onsdagen gick och torsdagen gick och ännu hade vi litet ballast att taga in. Kapten sade att vi omöjligt blir klara att gå förrän lördag eller söndag.
Well fredagen kom, men då märkte vi att det var åt skogen vänt för oss, för redan på förmiddagen började folk i massor vallfärda ned till hamnen. Klockan tolv var det redan proppfullt med bilar nere på kajen. Något måste göras så vi höllo så att säga skeppsråd och övervägde möjligheterna, om vi kunde bli klara till kl fyra. Vi kommo underfund med att vi nästan voro tvungna därtill för att inte göra alla de lystna åskådarna besvikna.

Well vi satte igång för fullt med att göra fartyget sjöklart. Det lyckades till en del, men all ballast hunno vi inte taga in. Redan kl halv fyro voro vi någotsånär klara så vi t.o.m. hunno taga oss en kaffepaus. Kvart före kom bogserbåten. Precis 2 minuter före ringde vi i klockan för sista gången och förtöjningarna kastades loss.
Men nu skulle du ha hört på ljud. Folkmassorna började skrika och hurra så mycket de hals hade. Ångbåtssirenerna stämde i efter en stund så det lät som vid den värsta eldsvåda. Vart man än tittade var det fullt med folk. Massor med båtar följde oss långt ut till havs, två flygmaskiner kretsade över oss hela tiden och tog fotografier.
Ja vet du det var faktiskt en stilig avfärd, och en god reklam för skutan att vi seglade precis på den utsatta tiden (hm).

Detta hände den 14 januari, den 12 februari ankrade vi i Port Victoria. Vi hade nog meningen att gå till P. Lincoln, men hade motvind dit.
I Victoria lågo vi två dagar, för vi fingo order att gå först till Port Broughton för att lasta en del vete och sedan till Port German och taga resten, du vet samma plats som vi voro till senast med PONAPE. Bäst skulle det ha varit om vi fått lasta allt i Pt. Victoria, nu blir det så mycket seglande och luskande.
Medan vi lågo i P.V. for jag upp till sjukhuset i Maitland en stad som ligger femton mil från Victoria. Där fick jag gipsbandaget borttaget och ersatt med ett elastiskt. Foten känns väldigt styv och öm nu och är ganska svullen, det är svårt att stiga på den, men det är väl för att leden styvnat bort då den inte varit i användning på så länge.

Jag håller nu på att massera den så gott jag kan. I måndag skall jag fara in till läkaren igen. Med tiden blir den väl bra igen, men nog måste jag medan vi äro i Australien mest hålla mej ombord, och det harmar nog litet såhär i värmen, för den har vi mer än nog av.
På vägen mellan Afrika och Australien har jag inte gjort just annat än jobbat på modellen. Den blir nog ganska bra tror jag, bättre än den förra. Jag har redan kommit så långt att jag börjat rigga.

Du vet väl att jag har radio jag har väl skrivit om det förut. I alla fall det är en fin apparat, med ultrakortvåg från fem meter. Det

är en amerikansk Fada med sex rör. Inga anodbatterier behövs utan all ström tages ur en accumulator. För att ladda den har jag en skild liten generator som drives av en ”vindmylla”.
Jag tar upp nästan från hela världen, men den dubbelantenn för kortvåg som jag monterat upp. Fina grejor må du tro. En par gånger har jag t.o.m. fått upp Sveriges kortvågsstation. Varje dag ta vi upp tidssignalen från London för att få kronometrarna justerade, du vet de måste stämma på halv sekund när.
För apparaten betalade jag 250 danska kronor men det var ut-förselpris export you know, och det är ju ibland nästan hälften billigare än handelspriset. Undrar bara hur det skall gå att få den genom tullen i Finland. Det är tror jag bäst att riktigt smörja ner den så den ser ryslig ut, skruva bort ställknapparna och sätta dit bark eller trädbitar i stället, så tro ”snokarna” att det är ett gammalt skrälle som det inte lönar sig att sätta tull på. Du har ju också radio, är den bra?

Jag tror du lever och snapsar på bara värre där i M:hamn aj, aj. Jag har inte tagit mig några ”viliga” supar sen vi passerade linjen. Nu när jag skadade foten har jag nästan blivit nykterist, men det är nog bäst också att hålla an. Alltid har jag ju tagit någon liten snaps, men alltid bara för ena benet.
När vi passerade linjen på nedresan eller rättare sagt dagen efter hade jag en riktig dunderkrapula det kommer jag ihåg, och jag lovade för mig själv då att aldrig ta en sup mera, men tillade sakta för säkerhets skulde: inte förrän nästa gång.

Ja, ja det är nog roligt ibland men roligast blir det nog när man får komma upp till Finland igen, närmare sagt - ja du vet nog. Well några månader till och så är det hänt som Ruth brukar säga. Hoppas bara att vi får en snabb uppresas. Det är nästan den som allting beror på. Kommer vi inte i tid till England, kan det gå som en gång med PONAPE att vi inte alls kommer upp till Finland. Nej sådant får inte hända.
Jag får nog andrasstyrmansjobbet här nästa resa om jag vill, men om jag hinner få ut överstyrmansbrevet kan jag om jag har tur få plats som förste styrman. Praktiken alltså 48 månader blir full i slutet av september. Kommer vi bara till Mariehamn får jag nog säkert stå mönstrad så länge, även om jag tar ledigt tidigare.
Om du ringer eller så, hälsa hem så mycket, jag skall nog skriva dit så fort jag får brev så jag har något att skriva svar på. Må väl.

Åke
adr: Falmouth, England, s/v POMMERN.”

Brevskivare. Åke Liewendahl skrev många brev från sina sjöresor hem till systrarna Greta och Inga på Åland.

Johan Larsson
Epost: sport@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

”Efter den hårda öppningen kommer vi att få se trötta ben på många händer. TV4

IFK:s nya spelare visade klass

Stor och stark. IFK:s anfallare hade det svårt i närmak-
perna mot Paulus Arajuri. Här är det nummer 11 Jonas Blom-
qvist som är på fall. Foto: JONAS EDSVIK

Gjorde fem av sex mål i matchen mot IFFK

IFFK 0
IFK MARIEHAMN 6

FOTBOLL. Storebror är alltid storebror. Så även i ÅM. IFK Mariehamn kunde enkelt manövrera ut ett uppgivet IFFK och till slut vinna med 6-0. Och det var de nya spelarna som satte präge på matchen.

Både IFK Mariehamn och IF Finströmskamraterna kom med tunna trupper till fredagens ÅM-match i Eckeröhal-
len. Av de båda lagen var det bara IFFK som hade avbytare med sig. Men det var IFK som utnyttjade det stora manfallet bäst. Bättre fysik, bättre kon-
dition och, framförallt, bättre teknik.

Trots att det dröjde till slutet av första halvleken innan IFK tog ledningen genom **Mattias Wiklöf** var det aldrig någon jämn match. IFFK skapade inga målchanser medan IFK gång på gång testade **Johan Sundman** i IFFK:s mål. Ett par av hans räddningar höll riktigt hög klass.

Med tanke på det stora manfallet och att båda lagen är inne i tunga träningsperio-
der var matchen ingen riktig värdemätare för något av laget. Men bland många tunga ben visade IFK:s testspelare **Benjamin Westö** verkligen framfötterna på sin vänsterkant.

Mycket boll

I alla fall i första halvleken då han visade fin teknik och bra passningsspel. I andra halvleken föll han tillbaka något men kunde ändå sätta dit två

mål. Båda målen efter fina löpningar in i straffområ-
det och det andra genom ett briljant inspel från **Andreas Björk**.

Trots sina två mål var Westö ändå inte helt nöjd med sin insats.

– Det är inte 100 procent ännu, sa han efter matchen. Så klart är det ovant och det tar sin tid att komma in i spel-systemet. Men laget har känts bra.

Några besked om Westös framtid i IFK gav inte IFK-trä-
naren **Pekka Lyyski** efter matchen men han konstaterade att den 20-årige mittfältaren har många fina kvaliteter.

– Han har mycket boll i sig och relativt bra första touch. Men vi måste titta mer på honom mot bättre motstånd. Nog har han alla möjligheter att spela högt upp i finska se-
riesystemet. Sen om det är i IFK vet jag inte. Men det han visat här under veckan har varit väldigt positivt, sa Lyyski efter matchen.

Hittade positionerna

Efter IFK:s ledningsmål i slutet av första halvleken kunde de enkelt styra matchen de sista 45 minuterna. Och ju längre matchen led desto mer kom **Mattias Wiklöf** in i spelet och hittade gång på gång rätt position bred-
vid **David Carlsson** i anfall. Av de två var det Wiklöf som visade mest framåt. Inte minst genom sina tre mål.

– Som forward är det alltid skönt att sätta dit den, sa han efter matchen.

Nu har du spelat två matcher med IFK. Hur tycker du det fungerat?

– Första matchen visste jag

Nyförvärv och testspelare. Mattias Wiklöf och Benjamin Westö gjorde tillsammans fem mål mot IFFK. Angående Westös framtid i IFK är inget ännu bestämt. Foto: JONAS EDSVIK

knappt var jag skulle vara men nu kändes det lite bättre. Det är ett helt nytt lag att lära känna. Nu spelade jag bredvid David och vi måste också lära oss var-
andra.

Bättre och bättre

IFK Mariehamns andra nyför-
värv i matchen, **Paulus Arajuri**, spelade sin första match för IFK bredvid **Jani Lyyski** i mitt-
försvaret. Eftersom IFFK hade svårt att skapa något framåt är hans insats något svårbedömd. Visst, han visade att han är bra i lufrummet men också något trög i vändningarna.

– Det var ett ganska långsamt tempo och relativt enkelt att försvara, sa han efter matchen.

Det var min första match på tre, fyra månader men det går bättre och bättre. Det var roligt att spela.

Hur fungerade det mellan dig och Jani Lyyski?

– Jani är bra och lugn med bol-
len och stirrar inte upp sig. Han är mycket mer rutinerad än jag och jag försöker lära mig av ho-
nom.

IFK:s sjätte mål gjordes av **Andreas Björk** och förutom Westö och Wiklöf gjorde även **André Hansell** och **Jani Lyyski** en bra insats. I IFFK var **Johan Sundman** i målet lagets bästa spelare.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

NYAN BEDÖMER IFK:S NYA SPELARE

Paulus Arajuri

+ Stark och bra i luften. Placerings-säker.
– Tung och långsam i vändningarna.

Mattias Wiklöf

+ Jobbade sig in i matchen. Bra i luften. Snabb.
– Stundtals osynlig. Fortfarande osäker på positionerna.

Benjamin Westö (testspelare)

+ Bra teknik och passningssäker. Snabb. Vill ha mycket boll.
– Bollkär. Överarbetar situationerna.

Omdömen: Johan Larsson

IFK MARIEHAMNS STARTELVA

Ochieng–Rikama, Lyyski, Arajuri, Hansell–Ekhalie, Niskala, Björk, Westö–D. Carlsson, Wiklöf.

Lite speltid för Sjölund i Kina

■**FOTBOLL.** Annica Sjölund spelade de sista 20 minuterna i den avslutande matchen mot Kanada i fyrnationsturneringen i Kina. Matchen slutade 1–1 efter mål av **Katri Nokso-Koivisto** i den 43:e minuten. Kanada kvitterade fyra minuter in på stopptid.

I den första matchen mot Kina startade Sjölund men byttes ut efter 45 minuter. Efter det blev det sparsamt med speltid. Mot USA spelade hon de sex avslutande minuterna och mot Kanada blev det alltså 20 minuter.

Med två förluster och en oavgjord kom Finland sist i tabellen. USA vann turneringen före Kina. (jl)

Fellman motsvarade förväntningarna

■**SKIDOR.** Åländska **Johanna Fellman** deltog i helgen i FM på skidor i Vuokatti. På lördagen var det 5 kilometer klassiskt som stod på programmet. Men vädret gjorde att det var svårvallat och Fellmans skidor isade gång på gång. Den olyckliga vallningen och ett par vurpor gjorde att Fellman till slut hamnade på en 49:e plats i D17.

På söndagen var det dags för 10 kilometer fristil. Fellman började bra men tröttnade på slutet och hon skidade in på en 32:a plats i D17. Enligt tränare **Jens Lindholm** motsvarade söndagens lopp de högt satta målsättningar till fullo. (jl)

Herrarnas första dartseger

■**DART.** Joker Darts herrar vann i lördags sin första match för säsongen över mittenlaget Haarikan Tikkaajat. Den andra matchen förlorade de över serietvåan. Trots segern ligger de fortfarande sist i tabellen.

Damer gjorde också bra ifrån sig med en vinst och en oavgjord match. Resultatet betyder att damerna befäster sin femteplats i serien. Bäst var **Sandra Karlsson** med ett 180 kast. (jl)

Westö testas i ligacupen

■**FOTBOLL.** IFK Mariehamn testar mittfältaren **Benjamin Westö** i ligacupmatchen mot KooTeePee på fredag. Efter fredagens ÅM-match stod det klart att IFK ville se Westö mot lite tuffare motstånd. Matchen spelas på bortaplan 13.00. (jl)

Storförlust för Englunds Salamat

■**ISHOCKEY.** Robin Englunds Salamat åkte på en storförlust i lördags mot bottenlaget Titaaanit. Slutresultatet skrevs till 7–2 för hemmalaget och Salamat närmar sig nu alltmer en nedflyttningsplats. Englund noterades inte för några poäng. (jl)

RESULTAT AM

Fredag
Damer: Östernäs-IFK 0–5
Division I, herrar: IFFK-IFK 0–6
Lördag
Division I, herrar: IFFK-SIF 1–2
Division II: Östernäs P18-JIK 0–2
Division II: EIK-HIK 2–2

Timeout nyckeln till IFK-vinst

Unga spelare. Juniorerna visade bra självförtroende och hjälpte damlaget att roffa åt sig två poäng till i division fyra.
Foto: JONAS EDSVIK

HANDBOLL. Bra löpningar och effektiva avslut. **IFK Mariehamn sprang i lördags igenom Fjärdhundra SK:s försvar och visade på flera hårdhudade spelare.**

Redan under den inledande kvarten anades matchens karaktär och en timeout från IFK gav dem en seger i damernas division fyra i Uppland.

IFK Mariehamn vann mötet hemma i Baltichallen mot Fjärdhundra SK med 25–16 efter ett strålände anfallsspel. **Jeanette Toivonen** i IFK stod för beundransvärda 13 mål och var den stora skillnaden mellan lagen.

De flesta i IFK var bra för dagen. Speciellt kul var det att se de unga juniorerna födda på 90-talet som kämpade hårt och gjorde en fin insats. En av dem var **Hanna Johansson** som gjorde tre mål och hade en bra blick för spelet.

– Våra juniorer har verkligen visat vad de går för den här matchen och fajtats hårt, säger IFK:s tränare **Roger Pettersson**.

Pettersson hade stor del i segern. I slutet av första halvlek, när resultattavlan visade 7–6, tog han en timeout som visade sig vara matchavgörande.

– Jag sa åt tjejerna att de var tvungna att ansa sig och hitta fokus, och det är ju kul när dom gör som man säger.

Efter det var Fjärdhundra aldrig i närheten av segern. De hade det tungt med bara två avbytare på bänken och en blåsig båtresa hit. I andra halvlek försökte de ändra taktiken för att få deras största hot ur spel. En punkt sattes på IFK:s farligaste målskytt för dagen men taktiken blev inte särskilt lyckad.

– Visst blev det svårt att vara lika rörlig men det öppnade upp för andra möjligheter, kommenterar Jeanette Toivonen som imponerade mest på planen.

Vann rättvist

IFK var under hela andra halvlek det bättre laget. Sista tio minuterarna försökte Fjärdhundra öka tempot och satte två på linjen i anfallet men **Christa Martin-Sundman** i IFK:s mål var i bra form och bjöd under matchen på flera fina räddningar.

IFK vann rättvist och visade att de hör hemma högre upp i tabellen. Vinsten var produkten av en händelserik och fartfylld tillställning med bra prestationer från samtliga spelare.

– Vi spelar så här bra när vi är på humör, konstaterar Pettersson.

Lördagens match gav IFK en förbättring av målstatistiken men de ligger oförändrat kvar på en sjätte plats.

PIA NORRMÉN
pia.norrm@nyan.ax
tfn 528 478

Många mål. Jeanette Toivonen gjorde mer än hälften av IFK Mariehamns mål, var aktiv med stort bollinnehav och stod för två av IFK:s tre utvisningar.
Foto: JONAS EDSVIK

Åldern avgörande för IFK Mariehamns damer

ÖSTERNÄS	0
IFK MARIEHAMN	5

I en match men lika många tekniska finesser som riktiga blunders vann IFK Mariehamn över Östernäs med 5–0 i damernas ÅM-serie. Något annat än vinst för IFK var väl heller inte väntat och de visade stundtals prov på riktigt fin och aggressiv fotboll.

Bakom det mesta låg lagets lagkapten **Tove Reymers** som från sin offensiva mittfältspått kunde styra spelet lite som hon ville. Och med bra teknik och styrka i kroppen var hon helt överlägsen på plan.

IFK var ett snäpp bättre i allting och ledde i halvtid med 3–0. I andra halvleken kunde Östernäs flytta fram sina positioner något och samtidigt skapa ett par farliga lägen. Inte minst genom **Adelina Engman** och

Elin Lindström, båda födda 1994, som med teknik och snabbhet satte IFK:s försvar på prov. Engman och Lindström var Östernäs i särklass bästa spelare för dagen.

Komfortabel

Men ålder och styrka visade sig ändå vara avgörande och med två mål i andra halvleken tog IFK en komfortabel 5–0-seger.

– Det var tur att gammal var äldst och att vi höll nollan, sa IFK:s tränare **Mikael Virta** efter matchen. Vi har börjat jobba med ett nytt sätt att spela där vi försöker utveckla spelet med fler passningar inom laget.

IFK Mariehamns mål gjordes av **Lisa Klingberg 2**, **Caroline Engman 2** och Tove Reymers.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Bäst på plan. IFK:s lagkapten Tove Reymers var outstanding i mötet mellan IFK och Östernäs.
Foto: JONAS EDSVIK

Sista matchen för Boughdiri

FOTBOLL. Han har bott på Åland i två år. Lika länge har han dömt fotboll. Nu är det dags för Boughdiri Khalifa att flytta hem till Helsingfors. Men fortsätta att döma kommer han göra.

I slutet av januari flyttar Boughdiri Khalifa till Helsingfors. Matchen mellan Östernäs och IFK Mariehamn var en av hans sista på Åland.
Foto: JONAS EDSVIK

Vad har du för känslor nu när du ska flytta från Åland?

– Bra och dåliga på samma gång. Bra för att jag hittat ett jobb men dåligt för att jag har vänner här på Åland.

Är det något du vill lägga till?

– Jag vill tacka alla som hjälpt mig. **Christer Lillie** som öppnat många dörrar för mig och **Marc Johansson** som varit till stor hjälp. Och så **Ivana Zukovski**.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Första målet. BK NGD:s nummer 9 Mikaela Lindholm gjorde lagets första mål och stod för en stabil insats. I bakgrunden syns nummer 21 Jessica Engblom.

Foto: JONAS EDSVIK

Sagolika Sagulin räddade NGD

Rena rama väggen. Elin Sagulin räddade BK NGD i slutet av matchen mot SBS Pori. Men hon var lite självkritisk. – Det gick ju bra till slut. Men det kunde gått bättre. Jag släppte många returer.

Foto: JONAS EDSVIK

Gjorde en fantastisk insats mot serieledarna

BK NGD	5
SBS PORI	3
BK NGD	7
KAKO	2

INNEBANDY. Två matcher. Två vinster. Full pott för BK NGD när de i lördags tog emot bästa respektive sämsta laget i damernas division II.

Med sega ben och en match i kroppen hade BK NGD svårt att komma igång mot bottenlaget KaKo. Det var inte riktigt full fart hela tiden men NGD trummade på och var enligt tränare Patrick Hildén det bättre laget i det långa loppet. Slutresultatet skrevs till 7–2.

Bättre fart

Desto bättre fart var det i den första matchen mot topplaget SBS PORI som kom till Baltichallen som överlägsen serieledare. Sex poäng före NGD.

– Vi visste nog lite vad som skulle komma och att

de är spelskickliga med boll, sa Patrick Hildén efter matchen.

Och NGD gick in i matchen med en tydlig spelidé som byggde på spelvändningar och snabba kontrningar. En idé som fungerade under större delen av matchen. Bra positionsspel vid Poris uppspel gjorde att NGD gång på gång kunde stjäla bollen och redan efter sex minuters spel bröt Mikaela Lindholm ett uppspel vid mittlinjen och sköt 1–0 till NGD.

Lite nervösa

Bara minuter efter ledningsmålet spelade Daniela Haglund och Ramona Hildén fram Sandra Vesterlund som i öppet mål kunde sätta dit 2–0-målet. Den kedjan var också en bidragande orsak till att NGD kunde hålla farten uppe och helt koncentrera sig på kontrningar.

Men 2–0 blev 2–2 efter det att Pori först reducerade fem minuter in i andra perioden och sedan kvitterade efter bara 30 sekunders spel i den

tredje. I andra perioden var NGD stundtals rejält tillbakapressat och Elin Sagulin i målet tvingades till den ena fantomräddningen efter den andra.

– Det var lite nervöst vid 2–2 men vi kom ut i tredje och spelade så som vi tänkte och kontrade sönder dem, sa Patrick Hildén.

Redan i slutet av andra perioden kunde NGD lyfta fram sitt lag något och samtidigt göra det trångt för Pori i mitten. När NGD spelade som bäst misslyckades Pori i stort sett med alla uppspel.

– Skönt att se att det lyckades, konstaterade Patrick Hildén.

Fantastiska räddningar

Till tredje perioden hade NGD därför grepp om matchen och därför kom Poris kvittering något oväntat. Efter kvitteringen hettade matchen till och båda lagen gick för seger. NGD:s kapten Jenny Engblom var riktigt nära ett ledningsmål efter fem minuter men sköt utanför en tom målbur.

Istället var det Daniela Haglund som efter dryga sju minuters spel kunde knipa åt sig bollen bakom Poris mål och sedan trycka in 3–2. Två minuter senare gjorde Mikaela Karlsson 4–2.

Pori pressade på ordentligt i slutet och reducerade till 4–3 med fem minuter kvar. Efter det klev Elin Sagulin fram och räddade NGD från ytterligare baklängesmål. Enhandsräddningen med två och en halv minuter kvar var närmast omänsklig.

– Man är så koncentrerad och kommer inte ihåg så mycket. Jag vet inte vad som hände, sa Sagulin efter matchen när hon skulle förklara räddningarna.

Det avgörande 5–3-målet gjorde Susanna Holmström när Pori tagit ut målvakten. Då återstod det 30 sekunder av matchen.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Rätt tips

Lotto

13, 15, 20, 27, 30, 32, 35

Tilläggsnummer: 1, 8, 33

Vinstprognos: 7/1.563.760,10 (1), 6+1/24.915,70, 6/1.327,10, 5/50,30, 4/12,40.

Joker

7 7 3 2 8 1 5

Vinstprognos: 7/-, 6/-, 5/6.601,70

(8), 4/480,10, 3/52,10, 2/11,00.

Stryktipset

222 11X X1X X122

Vinstprognos: 13/1.001,40 (160), 12/32,60, 11/5,90, 10/-.

V75, Kouvula

I/8, II/11, III/11, IV/3,6, V/6, VI/10, VII/7.

Strukna: II/10, III/9, V/6,8, VII/4, 8. Vinstprognos: 7/2.766,80 (165), 6/32,00, 5/2,50.

Viking Lotto

5, 7, 18, 23, 25, 36

Tilläggsnummer: 2, 20

Lyckonummer: 10

Vinstprognos: 6/-, 5+1/13.122,50 (3), 5/838,40, 4/22,20, 3/4,80.

Sportens kom ihåg

Dykarklubben Nautilus:

Årsmöte på hotell Savoy på fredag 1 februari 19.00. På agendan finns stadgenliga ärenden plus bastu. Alla medlemmar är välkomna.

IFK-hockey: Välkommen på extra årsmöte torsdag 24 januari 18.00 i Cafe Nedsläppet.

IFK-veteranhockey: Extra träningspass följande lördagar 13.00-14.00 i januari och februari: 19.1., 9.2., 16.2. och 23.2.

Klassisk ridning: Craig Stevens håller kurs i ridkonst den 25-27 april 2008. Anmälningar och info till sussi.frej@aland.net före 31 januari.

Ålands golfklubb: Golfträning i Vikingahallen för ÅGK-medlemmar på söndagar 18.30-20.00. Mer info på ÅGK:s hemsida eller ring kansliet på 14188.

ÅMK-folktrace: Chaufförer, betala ingen licensavgift till AKK. Avakta för information, annars kontakta Åse Ask.

Kenneth Danielsson var med och slog nytt åländskt bowlingrekord i lördags.
Arkivofoto: STEFAN ÖHBERG

Nytt åländskt bowlingrekord

■**BOWLING.** I division II vann IFK Mariehamn tre matcher av fyra under lördagens spel i Björneborg och resultatet blev det samma under söndagen. Segrarna innebär att de utökar sin ledning i tabellen.

I första matchen mot hemmalaget Giants II slog IFK nytt åländsk rekord med 1.144 poäng. För rekordet stod **Mats Rosberg** 258, **Kenneth Danielsson** 258, **Boris Bergman** 244, **Oskar Mattsson** 202 samt **Ove Pell** 182.

Efter lördagens spel står det även klart att BC Clipper fortfarande leder division IV före IFK Mariehamn 2. Kommet vann en match av fem under söndagens spelning i Åbo och ligger på fjärde plats i samma division.

Käglan förlorade alla sina matcher under helgen och parkerar sist i division II. (jl)

Lovande Lindberg till KuPS

■**FOTBOLL.** Nykomlingen KuPS har förstärkt sitt Tipsligalag med den 18-årige mittfältaren **Arto Lindberg**. Hans kontrakt gäller säsongen ut.

Lindberg spelade 14 matcher för PP-70 i division I förra säsongen. I ligan har det hittills inte blivit några matcher.

KuPS ska vidare testa anfallaren **Bayech Ala-Edine** från Frankrike och mittfältaren **Jeferson Pires** från Brasilien i slutet av januari. Klubben tänker också testa två holländare och två spelare från Kamerun, men har inte avslöjat några namn. (FNB)

Kuusela ny tränare i TPS

■**FOTBOLL.** **Martti Kuusela** har utsetts till ny tränare för Tipsligalaget TPS från Åbo. Kuusela, 62, är en meriterad tränare som bland annat ledde A-landslaget 1982-1987.

– TPS iver och strävan efter att nå framgångar också internationellt fick mig att komma med. Förhoppningsvis kan jag uppfylla klubbens förväntningar, säger Kuusela.

Han har ofta jobbat utomlands, senast för Aris FC i Grekland 2005. Kuusela har också funnits med i spekulationer om vem som ska ta över landslaget efter **Roy Hodgson**. (FNB)

Snyggaste målet. Marcus J Englund rundade hela RNK:s försvar och kunde vackert sätta in IFK:s femte och sista mål.

Foto: JONAS EDSVIK

Bra start för IFK i slutserien

IFK MARIEHAMN	5
RNK-TEAM	3

ISHOCKEY. IFK Mariehamn kunde inte inleda vårsäsongen mycket bättre. Seger och fem mål framåt i lördagens division III-match. Allt mot ett formstarkt RNK-Team med två vinster bakom sig.
– Vi var det bättre laget, konstaterade tränare Mikael Rosbäck efter matchen.

Inget lag kan kvala uppåt. Men matcherna är minst lika viktiga. Lagen spelar nämligen för att stanna kvar i division III. Och kanske var det därför som IFK började något försiktigt mot formstarka RNK som kom till Islandia med två vinster i bagaget.

Trevande. Ställningskrig. Bevaka egen blå. De första minuterna av matchen satte verkligen sin prägel på matchen. Det var inte för rän RNK började sitta mer i utvisningsbåset än i avbytarbåset som IFK kunde sätta press i offensiv zon och sakta men säkert ta över matchen.

Första målet kom också i

powerplay knappt nio minuter in i första perioden. Efter en avinkad icing sjabblade RNK:s målvakt med pucken bakom eget mål och till slut kunde **Daniel Gullars** sätta ledningsmålet.

Bättre laget

Utvisningarna fortsatte på löpande band även i andra perioden och spelet blev chansartat och utan riktig struktur. Bland annat hade IFK en dubbelchans efter cirka två minuters spel och bara minuten efter sköt RNK pucken i stolpen bakom **Christian Aakula**.

Men det var IFK som drog fördel av det böljande spelet och de kunde gå fram till 2–0 genom ytterligare ett mål i powerplay. Målskytt var **Mats Clemes** och matchuret stod då på 6.34 i andra perioden.

Men sedan hände det något.

– Det kändes som vi trodde det var färdigt, sa Mikael Rosbäck. RNK tog över och gick fram till 2–2.

Vad var det som tillslut avgjorde till er fördel?

– Det som avgjorde var att vi var bättre, sa Rosbäck. De gick fram till 2–2 på grund

av att vi var okoncentrerade. Alla killar gjorde sitt.

Avgjorde snyggt

Efter RNK:s reducering var IFK rejält tillbakapressade och fick koncentrera sig helt på försvar. Icingavblåsning efter icingavblåsning följde på varandra. Kvitteringen vid 11.42 var lika logisk som den var turlig. Pucken studsade framför Aakula och RNK kunde kvittera i öppen kasse.

I tredje perioden fick IFK läge att ta ledningen i femmot-tre-spel. Och den chansen tog de när Mats Clemes tog ett par skär in mot slottet och satte 3–2 genom ett distinkt dragskott.

RNK tryckte på för en kvittering men det var IFK:s **Christoffer Björklund** som med fyra minuter kvar satte 4–2 mellan benen på RNK:s målvakt. RNK orkade sedan reducera till 4–3 men kunde inte stå emot **Marcus J Englund** när han med bara minuten kvar körde igenom hela RNK:s försvar och satte dit 5–3. Det sista målet blev också det snyggaste.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Tuffa tag. IFK:s Tom Manselin och RNK:s Mika Hölsä i brottningslag. Bråket slutade med matchstraff för Hölsä och två minuter för Manselin.

Foto: JONAS EDSVIK

Hockeyhelg för ålänningar

■**ISHOCKEY.** Fyra ålänningar spelade denna helg matcher för sina respektive lag från Åbo. På fredagen lyckades **Filip Byfält**s TPS fortsätta sin uppåtgående trend i A-juniörernas FM-serie genom att ta sin tredje raka seger. Motståndet för dagen stod Åssät från Björneborg för. I tabellen ligger TPS på en fortsatt trettonde plats. Byfält spelade mat-

chen som trettonde anfallare.

Mera speltid blev det för **Oliver Mattsson**, som noterades för en assist i Tepsis drabbning mot RoKi från Rovaniemi. Mattssons målgivande passning i powerplay betydde 1-0 i en match som slutade 6-2 till hemmalaget Tepsi, som ligger fyra i B-juniörernas division I.

I A-juniörernas division II

spelade Kiekko-67 lika mot serieledarna VG-62 från grannstaden Nådendal. **Viktor Granskog** spelade hela matchen men stod inte för några poäng. Kiekko-67 befinner sig på en fjärde plats i tabellen.

I Esbo klev även **Sebastian Törnblom** av isen poänglös, trots att Blues tog en övertygande seger med 6-0 mot Tappara. I B-juniörernas FM-serie ligger Blues på en tredje plats. (js)

Vinst och oavgjort för C-pojkar

■**ISHOCKEY.** IFK Mariehamns C-pojkar spelade i helgen två hemmamatcher mot VG-62:s respektive lag i Västskustligan division III. På lördagen förlorade man med 4–9. IFK:s mål gjordes av **Pontus Danielsson**, **Glenn Malm-**

berg, **Nick Jansson** och **Stefan Kerwien**. I den andra matchen gick det bättre och slutresultatet blev 6–6. Målskyttar i den matchen var **Torbjörn Mattsson 2**, **Marcus Jansson**, **Stefan Kerwien**, **Lucas Lindholm** och **Rasmus Karlsson**. (jl)

■**FOTBOLL.** Regerande mästarlaget Tampere United har kommit överens om att börja samarbeta med TPV, som spelar i division I. Ett så kallat farmarkontrakt ska göra det lättare för unga lovande fotbollsspelare att byta från den ena klubben till den andra. (FNB)

Andra raka vinsten för JIK:s damer

JOMALA IK 3
STJÄRNFALL 0

VOLLEYBOLL. Jomala IK befäste serieledningen i damernas division II efter lördagens vinst mot Stjärnfall. I en poängmässigt jämn match var det JIK som vann de avgörande bollarna.

Efter en dålig inledning av första set tog spelande tränare **Pia Saku** timeout. Luckor i försvarret och lite snack på plan gjorde att JIK kom i underläge trots att Stjärnfall inte på något sätt var det bättre laget. Men vid underläge 14–17 ryckte JIK upp sig och kunde genom bra block och misstag i Stjärnfall vända till ledning 20–19.

– Vi var stillastående och det var dålig kommunikation, sa Pia Saku efter matchen.

Avgörande i första set, och hela matchen, var att JIK vann de flesta långa duellerna genom ett mer stabilt och genomtänkt spel. Stjärnfall spelade mycket på inspiration och snabba avslut medan JIK hade bättre anfalls- och blockspel. Första set slutade 25–22.

Vassare anfall

JIK:s aggressiva spel fortsatte i början av andra set och de kunde snabbt gå fram till en 9–2-ledning. Sedan blev de återigen försiktiga, tappade koncentrationen och gjorde många misstag. Stjärnfall kunde därför reducera till 11–10.

– De fick väldigt många gratisbollar, konstaterade Saku efter matchen.

Det jämna spelet gjorde att Stjärnfall ångade på samtidigt som JIK blev stressade när de inte fick ut allt av sitt spel. Vid ställningen 13–12 tog JIK återigen timeout efter att ha legat på försvar en längre tid. Precis som i första set kom JIK:s spel igång efter timeout och när det offensiva spelet fungerade var de klart det bättre laget.

– Jag tror vi hade lite vas-

sare anfall, sa Saku. Bara vi har tålamod.

Resultaten i andra set skrevs till 25–20

Tyst på plan

Det tredje setet började jämnt men JIK visade att de ville vinna matchen i tre raka. Stundtals bjöd hemmalaget på bländande anfallsspel medan det ibland var nonchalant och försiktigt i försvarret. Samtidigt blev Stjärnfall trötta och stressade fram snabba avslut. JIK kunde relativt enkelt gå fram till en 18–13 ledning. Och i slutet visade JIK att de var laget med både bättre ork och samspel. Tredje set slutade 25–22.

Vad var det som avgjorde till er fördel?

– Vi hade bättre anfallsspel än dem när vi började tänka och spela smart, sa Saku.

Ni blev bättre efter er timeout i första set. Vad var det ni sa till varandra?

– Att det var tyst på plan. Vi måste prata och ta för oss mer. Även när det är självklart vem som ska ta bollen. Det är det vi hela tiden måste jobba på.

JIK gick runt på samtliga spelare och behövde aldrig toppa laget. Förutom **Pia Saku**, som hoppade in först i andra set, var **Ulrika Simons** bra vid nätet. Dessutom gjorde unga **Tanja Sjöblom** en riktigt stabil match som center.

Jomala leder division II, två poäng före Vallentuna B, och med en match mindre spelad.

Text och foto:
JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Bra samspel.

Pia Saku och Marie Nordqvist, nummer 4, jublar efter en vunnen boll. Med Saku i laget blev JIK:s spel både lugnare och mer stabilt.

Vingåker med i striden. Förra helgen vann JIK över Vingåker B men nu har laget återigen blandat sig in i striden om andraplatsen. Här är det Sam Karlsson och Oskar Söderlund som går upp vid nätet för JIK. Foto: ANDREAS DIENERT

Smärtsam förlust för JIK:s herrar

SOLNA 3
JOMALA IK 2

VOLLEYBOLL. Det blev dubbla bakslag för Jomala IK:s herrar i helgen. Förlust i fem set mot Solna samtidigt som Team Gotland vann över Tierp B. Nu är gotlänningarna bara en match från att knipa den viktiga andraplatsen i division I nordöstra.

Det gäller att komma bland de två bästa. Ettan och tvåan går nämligen vidare till slutspelet Final Four mot de två bästa lagen i den sydvästra serien. Trots gårdagens förlust ligger JIK kvar på andraplatsen men med en match mindre spelad nosar Team Gotland dem i hälarna på lika många poäng.

Söndagens match mot tabellfemman Solna var en jämn drabbning. Eller rättare sagt, en mycket jämn drabbning. Första set gick till Jomala med 25–23 medan Solna tog det andra med 25–20. I det tredje setet tog Jomala åter ledningen och vann med 25–22 vilket även det fjärde setet slutade, fast till Solnas fördel.

I det avgörande femte setet var det Solna som drog det längsta strået och det var också det set som var det minst jämna sätt till poängen. 15–8 blev det till slut och Solna vann sammanlagt med 3–2.

Samma slutresultat blev det i den för JIK:s del minst lika viktiga matchen mellan Team Gotland och Tierp B. Även här tog lagen vartan-

nat set innan Gotland kunde avgöra med 15–11 i femte och sista.

Nu väntar ett längre uppehåll för JIK:s del samtidigt som Team Gotland möter bottenlaget Teknikum i slutet av januari. Ett Teknikum som under söndagen förlorade borta mot Vingåker B som därmed också blandar sig in i striden om andraplatsen. Precis som JIK har Vingåker 12 poäng efter 13 spelade matcher.

Det hela kanske kan avgöras under nästa match då Jomala möter Team Gotland på hemmaplan. En match som förmodligen kräver seger om de ska ha chans att ta sig till Final Four.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Sälj det du inte behöver med en annons i **Torget**

Lämna din annons:

Telefon dygnet runt:

0600 91 219

Kostnad 5,05 € + lokalsamtalsavgift

SMS:

Skicka **TORGET** barnvagn säljes, 75€, tel 23 444 till **173521**

Kostnad 0,95 €

torget.ax **NYHET!**

Nu kan du lämna din annonstext och ladda upp bilder på hemsidan. Kostnad 0€

Priser för privatpersoner:

Annons i tidningen och på torget.ax. . . 0€

Bild på hemsidan 0€

Bild i tidningen 10€

Signatursvar 10€

Alla priser inklusive moms

Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33€

Nya Åland
☆☆☆

torget.ax
Ålands största köp & säljmarknad

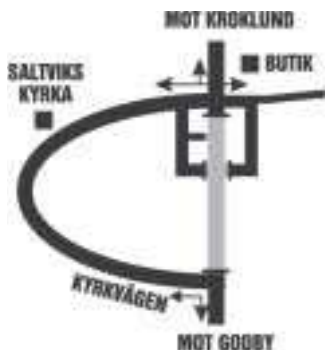
➤ ÖVRIGT

Ålands landskapsregering

TRAFIKMEDDELANDE

P.g.a. ombyggnad av landsväg nr 50 avstängs sträckan från Kvarnbo centrum söderut till den s.k. Kyrkvägen från tisdagen den 22 januari kl 12.00 tills vidare. Under avstängningstiden leds trafiken via Saltviks kyrka.

Ålands landskapsregering

➤ LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

lediganslår följande tjänster:

En närvårdare/mentalvårdare

aktuell placering
Grelsby sjukhus

En sjukskötare

aktuell placering
Grelsby sjukhus

Kompetenskrav enligt reglemente.

Lön enligt gällande TKA.

Tillträde enligt överenskommelse.

Ansökan och närmare förfrågan riktas till överskötare Gunnar Sjöblom, Grelsby sjukhus, AX-22410 Godby, tel: 018-43144 eller e-post: gunnar.sjoblom@ahs.ax

Ansökan inlämnas senast 6.2.2008 kl. 12.00

➤ ÖNSKAS HYRA

söker nya lokaler

Mariehamns centralantenn Ab söker till sommaren 2008 nya lokaler för kundbetjäning och kontor.

Krav: ca 100 kvm, centralt, kundvänligt belägen med tillgång till fiberförbindelse.

I anslutning till kontoret söker vi även nya tekniska utrymmen med möjlighet att anlägga antennutrustning utomhus. Vissa krav på fri sikt finns.

MCA är beredd att hyra lämpliga lokaler redan innan sommaren.

Kontakta vd Ove Andersson, tel 17 122.

➤ LEDIGA PLATSER

Hemvården i Jomala söker

extra personal

Vi söker dig som är närvårdare helst med inriktning på äldreomsorg eller har annan motsvarande utbildning.

Uppgiftsrelaterad lön enligt avtal.

Närmare upplysning lämnas per tel 31 686/ Linda eller Liz.

Jomala den 18.1.2006

Socialnämnden i Jomala

➤ LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Jag är en kille på 10 år som behöver en

vårdare/skötare

som hjälper mig med vården och med att ta mig till ridningen, skolan och fritis.

Det är ett 3-skifts jobb.

Du behöver ha en vårdutbildning.

Jag och mina vårdare/skötare hoppas att just du söker!

Kompetenskrav enligt reglemente.

Lön enligt TKA.

Tillträde enligt överenskommelse.

Närmare upplysningar ger avd.skötare Laila Aaltonen vid Mariehamns hemsjukvård, tel. 538455 eller e-post: laila.aaltonen@ahs.ax

Ansökan riktas till överskötare Birgitta Hermans, Ålands hälso- och sjukvård, PB 1055, 22111 Mariehamn eller e-post: birgitta.hermans@ahs.ax

Ansökan inlämnas senast den 6.2.2008, kl. 15.00

RIKSNYTT

Allt fler experter sågar biobränslet

STOCKHOLM. Är biobränslet verkligen miljövänligt? Är det bra för klimatet?

Nej, oftast inte, hävdar allt fler forskare och experter. Även EU-kommissionen är nu tveksam.

– Att använda vete är energimässigt tveksamt. Och majs som man använder i USA är ännu värre. Alltför mycket energi går åt vid etanolframställningen för att man ska kunna tala om någon större vinst, säger **Sven Kullander**, professor emeritus i högennergifysik och ordförande i vetenskapsakademiens (KVA) energiutskott i Sverige.

KVA lade i november i fjol fram en rapport där satsningen på biobränsle kritiserades. Tidigare har forskare vid Chalmers i Göteborg visat att satsningen i bästa fall inte kan vara något annat än en övergångslösning.

I USA har Nobelpristagaren **Paul Crutzen** hävdat i en rapport att biobränslen i vissa fall

Biobränsle. Det finns biobränsle av många olika slag, och dess effekter på miljön är olika. Foto: ERKKI SANTAMALA

ger upphov till mer utsläpp av växthusgaser än fossila drivmedel. Ett exempel är diesel från palmolja som, enligt holländska forskare, kan ge tre gånger större utsläpp än vanlig kolkraft.

En annan rapport har nyligen presenterats av schweiziska forskare på uppdrag av landets regering. Där har forskarna bedömt 26 olika biobränslen utifrån två utgångspunkter, dels hur mycket de kan reducera

växthusgasutsläppen jämfört med vanlig bensin, dels vilka effekter de har på natur och miljö i stort.

Att beräkna sådana kostnader är komplicerat. När det gäller klimatberäkningar måste man dels ta hänsyn till hur mycket energi som går åt vid framställningen av bränslet, dels var och hur grödan odlas.

Oljepalmsplantager anläggs exempelvis på mark som tidiga-

re var regnskog. Att hugga ner regnskog, där enorma mängder kol lagras i växtligheten, leder dels till stora utsläpp av koldioxid, dels till väldiga skador på den biologiska mångfalden.

Forskarnas analys visar att 21 av de 26 bränslena minskar växthusgasutsläppen med 30 procent eller mer jämfört med bensin. Men nästan hälften av dem, 12 av 26, orsakar ändå större miljöskador än fossila bränslen. Till den gruppen hör dessvärre några av de ekonomiskt mest betydelsefulla: diesel från brasiliansk soja, etanol från amerikansk majs, diesel från europeisk raps och etanol från brasilianska sockerrör.

Överlägset bäst, att döma av rapporten, både från klimat- och miljösynpunkt, är bränslen framställda av restprodukter från jord- eller skogsbruket. Sven Kullander tror, liksom andra forskare, att biogas framställd av biologiskt nedbrytbart material är det mest vettiga på sikt. (FNB-TT)

➤ LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

lediganslår följande tjänst och vikariat:

1. En sjukskötare

med aktuell placering vid Primärvårdsenheten/diabetesmottagningen.

Utbildning inom diabetesvård är meriterande.

2. En vik. hälsovårdare

med aktuell placering på Brändö hälso- och sjukvårdsmottagning.

3. Två vik. sjukskötare

med aktuell placering på Barn- och ungdomsenheten.

4. Tre vik. barnskötare/närvårdare

för vård av ett barn i hemmet och på Barn- och ungdomsenheten.

Kompetenskrav enligt reglemente.

Lön enligt TKA.

Tillträde enligt överenskommelse.

Närmare förfrågan gällande tjänst 1 och 2 riktas till överskötare Birgitta Hermans, tel: 538 610 eller e-post: birgitta.hermans@ahs.ax

Närmare förfrågan gällande tjänst 3 och 4 riktas till avd.sköt Gerd Stenwall, tel: 535 124 eller e-post: gerd.stenwall@ahs.ax.

Ansökan och närmare förfrågan riktas till överskötare Birgitta Hermans, Ålands hälso- och sjukvård, PB 1055, 22111 Mariehamn, tel. 538 610 eller e-post: birgitta.hermans@ahs.ax

Ansökan inlämnas senast 6.2.2008 kl. 15.00

Inga större skador i stormen

HELSINGFORS. Stormen som skakade om Finland på lördagen orsakade inte några större materiella skador.

Men ett par allvarliga trafikolyckor ägde rum i det dåliga väglaget.

I Jyväskylä landskommun omkom en ung man och en ung kvinna skadades allvarligt då

en personbil krockade med en plogbil. Vägen var sörjig och det föll snöblandat regn.

I Pudasjärvi nära Uleåborg skadades två personer allvarligt och fyra personer lindrigt i en frontalkrock.

De direkta vindskadorna blev ganska knappa. Några tusen hushåll blev utan el på dagen då vinden fällde träd över strömlinjerna.

Vädret påverkade också trafiken med snabbgående fartyg mellan Helsingfors och Tallinn. Nordic Jet Line ställde in alla sina avgångar på grund av den hårda sjögången.

Meteorologiska institutet förutspådde att vinden mattas av i Finska viken under kvällens och nattens lopp. Men samtidigt blir vinden kraftigare i de västra havsområdena. (FNB)

DEBATT

Bevara biografen Savoy i Mariehamn!

■Vi är några filmare som varje år reser till Mariehamn för att delta i Vera filmfestival. En unik och enastående kulturhändelse. Att höra att denna biograf, både som mötesplats för filmälskare och som ett ovanligt fint exempel på nordisk funktionsarkitektur, nu skall läggas ned uppfattar vi som mycket tragiskt.

Det är dessutom den enda på Åland som intill idag överlevt biografdöden.

Med våra månghundraåriga nära kontakter med Åland och kulturlivet där, är Savoy nedläggning också en angelägenhet för oss i Sverige och svensk film.

Varje stad med självaktning måste ha en väl fungerande biograf. När den digitala tekniken nu i snabb takt förbättrar både tillgänglighet och visningskvalitet för aktuell och äldre film så blir beslutet om nedläggning än mer förvånande.

Vi tror att tystnaden efter en eventuell nedläggning kommer att kännas tryckande och pinsam.

Därför vill vi visa vårt stöd och uppmanar alla att delta i ansträngningarna att bevara av denna unika biograf.

En biograf som i framtiden kommer att stå som ett lysande bevis på vår envisa tro på människors behov av att samlas och gemensamt uppleva hur bra film kan berika oss.

Kåge Jonsson,dokumentärfilmare

Håkan Pieniowski, dokumentärfilmare

Kurt Bergmark, redigerare SVT

Göran Gunér, filmare och producent

Jan Troell, filmare

Agneta Ulfsäter Troell, författare och filmare

Tom Alandh, dokumentärfilmare SVT.

(Se även Kultursidan)

Nyans ros

... vill jag ge till mamma, Tom, Irene, Conny, pappa, farmor, farfar, Cica, Marina, Danke, Bettan och Åke för all hjälp före, under och efter min examen! En extra ros till Dorita för den jättefina håruppsättningen och Won för att du ställde upp som "kökshjälp"! Och

så klart rosor till alla gäster som gjorde dagen oförglömlig! "Syster Josephine rosar".

...till Elsbeth och Rainer Jansson för att de är så otroligt bra hyresvärdar :) De fixar alla problem och tar hand om oss :) Från nöjda hyresgäster!

TV-programmet

måndag 21 januari

7.00–10.30 Go-morron Sverige

[92230565]

13.00 Rapport [53650]**13.05 Agenda (R)** [131995]**14.00–14.45 Sportspegeln (R)** [9695995]**15.00 Resa i natten** [88995]

FILM Svenskt drama från 1955. Gösta är långtradarchaufför och gift med Birgitta. Deras äktenskap hålls endast ihop av deras dotter. Han raggar flickor längs vägarna, och under en körning till Malmö plockar han upp sångerskan Irene. Gösta blir betagen i hennes livsglädje. I rollerna: George Fant, Eva Dahlbeck, Ulla Sallert.

16.30 Andra Avenyn (R) [5841]

Svensk dramaserie från 2008. Del 51.

17.00 Rapport [27063]**17.10 Gomorron Sverige**

[363792].

18.00 UR-program [87889]**119.00 Bolibompa** [2957]**19.00 Nicke Nyfiken** [12995]**19.20 Jasper Pingvin** [937686]**19.30 Allt om djur** [604]**20.00 Bobster** [957]**20.00 Lilla Sportspegeln** [957]**20.30 Rapport med A-ekonomi**

[228]

21.00 Guldbaggegalan 2008[61976]
Guldbaggar delas ut till årets bästa filmer. Publiken röstar fram sin favorit i direktsändning. Allt leds av ciceron Sissela Kyle på Cirkus i Stockholm. Bredbild. Även 25/1.**23.00 En resa genom helvetet**

[36570]

Fransk dokumentär från 2007. De är flera hundra i en bräcklig farkost. De har varken vatten eller mat. De som blir sjuka kas-tas överbord. För de afrikaner som klarar den tre dygn långa resan hägrar ett nytt liv i Saudi-Arabien. Journalisten Daniel Grandclement riskerade sitt liv för att filma omänskliga förhållanden på en illegal flyktingbåt.

23.55 Rapport [4816518]**0.05 Kulturnyheter (R)**

[4795071]

0.15 Stjärnorna på slottet (R)

[9348613] Svensk realityserie. Del 5.

1.15 Vita huset (R) [8122445]

Amerikansk dramaserie från 2005. Del 12 av 22.

2.00–7.00 SVT24 [15919629]

10.30–16.00 24 direkt

16.50 Gudstjänst (R)

[3939247]

17.35 Landet runt (R) [3292709]**18.20 Nyhetstecken** [4871268]**18.30 Oddasat** [28131]**18.45 Uutiset** [7359315]**18.55 Regionala nyheter**

[4894808]

19.00 Rapport [57570]**19.15 Fråga doktorn** [865995]

Hälsomagasinet. Del 2 av 16. 26-årige Anders Södergård har en obotlig cancer tumör i hjärnan. Programledare: Suzanne Axell.

20.00 Kulturnyheter (R) [21179]

Även i SVT1 senare i dag.

20.10 Regionala nyheter

[5244131]

20.30 Carin 21:30 (R) [4605]

Pratshow. Del 10 av 14.

21.00 Hewa – starkast i Sverige

[6686]

Svensk dokumentär från 2007. Hewa Sadi var bara 15 år när han blev svensk seniormästare i tyngdlyftning i sin viktclass. Filmaren Hoger Hirori har följt den viljestärke unge mannen på hans väg till mästerskapet.

21.30 Emigranterna [5957]

Sverige-finsk dokumentärserie. Del II av II. Om Gustav Gnoss-pelius när han flyttar från Lund till flickvännen Maria Heino i Helsingfors. Något arbete har han ännu inte i sikte, och finskan flyter inte som den borde, men Gustav har ändå bestämt sig för att våga ta språnget. Men vad har han för chanser att få jobb? Och hur ska han, som är så social, kunna knyta kontakter? Även 23/1 och 26/1.

22.00 Aktuellt [5570]**22.30 Hockeykväll** [4841]**23.00 Sportnytt** [50792]**23.15 Regionala nyheter**

[8108421]

23.25 Programstart:**Beckman, Ohlson & Can**

[3998150]

Kulturmagasin. Eva Beckman, Elisabeth Ohlson-Wallin och Mustafa Can turas om att bjuda in gäster och diskutera frågor och fenomen i samtiden. Del I av 12. Eva Beckman om myt-ter kring mannen. Även 23/1, SVT24 23/1 och SVT1 26/1.

23.55–0.55 Griegs bästa (R)

[3452105]

Veckans konsert.

7.30 Beverly Hills

[2777537]

8.25 Nanny (R)

[3197228]

9.55 Montel Williams show

[5942518]

10.50 Våra bästa år (R) [7404112]**11.40 Oprah Winfrey (R)**

[6162889]

12.30 Rachael Ray [3686518]**13.25 Memento** [5378599]**13.50 Våra bästa år** [4556353]**14.40 Oprah Winfrey** [9088315]**15.35 Cityakuten** [9643976]**16.30 Nanny** [176599]**17.00 Ensamma hemma** [159957]**18.00 Jims värld** [171044]**18.30 Simpsons** [189063]**19.00 Simpsons** [572624]**19.30 2 1/2 män** [571995]

Charlie planerar en dejt med Mia för att få henne i säng. Även i kväll.

20.00 Navy CIS [918537]

Amerikansk kriminalserie från 2006. Del 4 av 24. En civilklädd sergeant hittas död i sin bil under ett uppdrag.

21.00 Design: Simon & Tomas

[558179]

Svenskt inredningsprogram från 2008. Del 2 av 10. Att prata om vita väggar är som att svära i kyrkan för inredningsduon. Så vad händer när de inte har något annat val än att måla vitt? Det får vi veta när Cederlunds ska få hjälp med sitt kök som är en katastrof: litet, slitet och opraktiskt. Prioritet ett blir att skapa ljus, och för att göra det konstaterar inredningsduon att de måste måla väggarna vita.

22.00 Cityakuten [547063]

Amerikansk dramaserie från 2006. Del 14 av 22. Cityakuten fylls under en extremt varm dag av män-niskor som fått solsting.

23.00 Shark [538315]

Am dramaserie. Del 3 av 22.

0.00 The unit [418629]

Am actionserie från 2006. Del 12 av 13.

0.55 2 1/2 män (R) [5969990]**1.25 The 4400** [8161342]**2.20 Simpsons** [4204919]**2.50 Simpsons** [2300822]**3.20 Los Lopez** [7494071]**3.45 Forever Eden** [6933990]**4.35 Ricki Lake** [6654844]**5.20 Home and away** [5448261]**5.45–6.10 Home and away**

[3769735]

6.50 Nyhetsmorgon

[14094137]

11.00 Nyheter (R)

[127518]

11.05 Efter tio [6668957]**12.00 Nyheter (R)** [596599]**12.05 Efter tio** [3537063]**12.30 Jackpot** [3677860]**13.25 Hem till gården** [126624]**13.55 Nyheter (R)** [7087179]**14.00–14.25 Direkt: Trav: Da-gens rätt** [940402]**15.25 Nya tider (R)** [9496247]**15.55 Nyheter (R)** [2709792]**16.00 Dawson's Creek** [8647773]**16.50 Kung av Queens (R)**

[3545889]

17.15 Tredje klotet från solen (R) [511808]**17.45 Will & Grace (R)** [7893773]**18.05 That '70s show (R)**

[324334]

18.35 Pokerfejs (R) [5085334]

Svenskt underhållningsprogram från 2007. Del I av 21. Reprisstart.

19.20 Keno [2982518]**19.25 Pokerfejs (R)** [2974599]**19.30 Ekonominyheter (R)**

[195179]

19.45 Lokala nyheter [579247]**20.00 Nyheter (R)** [569150]**20.30 Barnsjukhuset (R)** [568421]

Del 9 av 12. Treåriga Isabelle föddes med en missbildad matstrupe.

21.00 Prinsar & prinsessor

[549421]

Den grekiska kronprinsessan Marie-Chantal lever i exil i London.

22.00 Jag tänder på muskler!

[565860]

Dokumentär om kvinnliga kroppsbyggare som möter sina fans. Mot en slant får fansen känna på musklerna.

22.55 Nyheter [7828792]**23.35 Heaven's Gate****– Domedagssekten** [975247]

Amerikansk dokumentär om masssjälvmordet i Domedags-sekten i USA 1997.

0.30 Medium (R) [2137735]**1.20 Advokaterna** [8426174]**2.10 Mayday (R)** [6265919]**3.05 Natliv** [2201193]**4.05 Legendan om pysslingarna (R)** [3583464]**4.50 Lättlagat (R)** [3134613]**5.20 Lättlagat (R)** [5446803]**5.45 Lättlagat (R)** [7199396]**6.15–6.50 Lättlagat (R)**

[74679174]

FST5

6.00 X3M: God morgon med A-laget**10.00 Pussel**

Annika får brev av Tekla med en uppmaning att söka reda på hennes borttappade ring.

10.00–11.15 Veta**16.15 Forskningsresanden:****G A Wallin**

Den legendariske forskningsresanden G A Wallins resor sträckte sig från hans hemstad Kairo åt olika håll i Orienten.

16.40 Närbild**17.14 Kortnytt****17.15 Sportkampen**

Stafetten. Del I av II.

17.30 Sportkampen

Den tuffaste timmen. Del 2 av II. Kickboxning & boxning.

17.45 BUU-klubben: Pussel**18.15 TV-nytt**

18.30 Uteliv: Rådjurskalven vid havet Hur klarar de rådjurskalvar som fötts invid havet sina första månader? Som ettåring måste man dock börja klara sig på egen hand.

18.54 Blomsterspråk

Smörbollar.

19.00 Där man inte tror att någon kunde bo

Postiljonen Kjell Fure bor i det karga Stadelandet och får kämpa på i väder som väder med att bära ut sin post. Del 3 av 6. Hustrun Marit är dock lika segsliten.

19.30 Äventyr i Amazonas

Äventyrarna står inför sitt första uppdrag då de ska rädda delfiner från fiskarnas olagliga nät i floden.

20.00 TV-nytt**20.20 Sportnytt****20.25 Strömsö**

Vi ser inslag från 2007 i repris.

21.04 5 minuter**21.10 Twist and shout: The**

sounds Ett program om gruppen som gjorde ”Emma” och som stod på tröskeln till en internationell karriär. Del 2 av 4.

21.45–23.10 Dokumentären:**Sabine**

Ett rörande porträtt av Sabine Bonnaire, en 38-årig, autistisk kvinna. Dokumentärfilmaren har på ett personligt sätt filmat sin syster i 25 års tid.

23.35–23.15 Kvällsnytt**23.40–23.30 Oddasat**

Nyheter på samiska.

23.55–23.58 Clement i Amerika

Se det med egna ögon!

På webben och IPTV
www.24.ax

TV ÅLAND INFOKANALEN

Tro, hopp och...
...ett gott nytt år? Ja, vad säger våra höjdare?.

Ej Smedsbole.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz

6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Kjell Brändström. **6.50** Beträktelse. Av Bror Gammals. Även 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **7.40** Sporten. Repris från söndag. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikaletten: Klassisk musik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till den första delen av sagan om Den tappre korpralen, skriven av Hjalmar Bergman och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt även fredag 12:30. **10.00–15.00** Mitt-pådan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **11.45** Låshöran. Programledare: Leo Löthman. Leo Löthman läser ur sin roman Isnätter. Veckans samtliga avsnitt sänds på söndag 13:00. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Även 17:45 och lördag 9:00. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Även 18:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas åländska önskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Sportpasset. Programledare: Camilla Karlsson. Magasin med reportage, intervjuer och debatter. Även lördag 14:00. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Programledare: Therese Wahlgren. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. **16.15** Panelen. Även söndag 16:30. **17.00** Ålandsnytt. Även 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Även 20:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Repris från 13:03. **19.00** Ålandsnytt. Repris från 17:00. **19.10** Åland i dag. Repris från 16:15. **20.00** Ålandsnytt. Repris från 18:03. **20.03** Åland i dag. Repris från 17:10. **20.40–20.45** Beträktelse. Repris. **5.30** Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv

[67019228]

9.15 Grannar och vänner

[7310402]

10.05 Nöjesrävarna [5560421]**10.30 Hemliga ställen** [4773]**11.00 Tv-nyheter** [31860]**11.05 Tillbaka till Aidensfield**

[1946334]

12.00 Dagens rubriker [34711]**13.00 Tv-nyheter** [53678]**13.05 Lördagssällskap**

[3476353]

13.50 Med livet på spel – krig- gen i Finland [542353]

Nyankortsvinnare:
Torvald Holmström Hammarland
Vinner en Bingolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Tänder du brasan uppifrån?

Ja: 12 %
Nej: 88 %
620 personer svarade. Ny fråga på **nyan.ax**

Specialister behövs för Pommern

■ **Det är bra** att det blivit en livlig diskussion kring Pommerns framtid. Det är oerhört viktigt att fartyget bevaras och alla synpunkter och möjligheter för hur det skall ske behöver ventileras.

Mina vänner **Göte Sundberg** och **Jerker Örjans** har kommit med olika förslag till lösningar. Göte och hans grupp har föreslagit att Pommern skall få ligga kvar i torrdockan på Algots Varv medan Jerker anser att det är bättre att bevara fartyget flytande i sjön.

Det intressanta är, att bägge har rätt! Jag har i min yrkesverksamhet sysslat en del med skrovunderhåll och korrosionsproblem.

Jerker har rätt i att moderna lösningsmedelsfria epoxi färger av den typ, som används på isbrytare och handelsfartyg som går i is, är mycket väl lämpade för ett långsiktigt korrosionsskydd på ett stillaliggande fartyg. De är naturligtvis dyra och kräver stor noggrannhet vid appliceringen. Det är uppenbart att Pommern inte fått ett sådant skydd.

Det konventionella sättet att skydda ett skrov med zinkanoder, som småningom förbrukas, kräver regelbunden kontroll av zinkens kondition och byte av förbrukad zink. Detta kan göras av dykare och behöver inte bli alltför dyrt.

Fartyget måste ändå dockas regelbundet, och min uppfattning är, att tio års intervall är alldeles för lång tid.

Att använda påtryckt spänning är effektivt, men innebär en ganska dyr investering med avancerad utrustning för reglering och övervakning av spänningen. Det är möjligt att de elektriska strömmarna i vattnet vid Pommerns förtöjningsplats är stabila, och en enkel reglerutrustning kan användas, men det kräver en ordentlig kartläggning av förhållandena.

Jerker avslöjar att Pommern saknar isolertransformator för landströmsanslut-

ningen. Detta är viktigt för alla fartyg och båtar som längre tider ligger med landström.

Hur allvarligt det är kan vara svårt att avgöra utan en närmare undersökning. Pommern ligger normalt förtöjd med kätting och vajer till land, och läckströmmar tar minsta motståndets väg, det behöver i detta fall inte vara vattnet utan förtöjningarna.

Man skall inte heller glömma att korrosion kan ske invändigt och uppifrån också. Ett läckande däck kan vara ännu kostsammare än en skrovreparation!

Skall ett museifartyg ligga i vattnet eller torrlagt i en docka? Vad är bäst ur museal synpunkt?

Ett fartyg ser kanske bäst ut när det ligger i vattnet, men för en besökare kan det vara lika intressant att kunna se undervattensskroppen. Det är inte ofta folk får möjlighet att se den imponerande synen av ett fartygsskrov underifrån.

Jag skulle vilja modifiera

Jerkers påstående beträffande torrsättning av museifartyg. Det är mycket vanligt att mindre fartyg och båtar, till exempel bogserbåtar och ubåtar förvaras på land. Ett specialfall är Sigyn i Åbo, som ligger i en flytdocka, normalt nersänkt nästan till ordinarie vattenlinje. Dockan var i stort sett en förutsättning för att hon kunde repareras i Mariehamn genom att hela dockan med Sigyn i bogserades över.

Nackdelen är att man har ett extra objekt att underhålla. När det gäller större fartyg kanske man gör en dygd av nödvändigheten, det finns ingen lämplig docka och då måste fartyget ligga i sjön!

När det gäller Pommern ser jag fördelen med att ha henne kvar i dockan. Underhållet förenklas avsevärt, hon behöver inte bogseras omkring när en dockning är absolut nödvändig och vill man kan dockan normalt vara vattenfylld och Pommern flyta fritt.

Sedan kommer aspekterna

På dock. "Det är inte ofta folk får möjlighet att se den imponerande synen av ett fartygsskrov underifrån." skriver insändarskribenten.
Foto: JONAS EDSVIK

på närheten till Sjöfartsmuseet, men i detta fall ser jag helt till de tekniska frågorna. Hur området kring dockan skall användas i framtiden har faktiskt staden full möjlighet att styra genom stadsplanen!

Det arbete som utförs nu är inte alls lyckat. Den sämsta formen av nödreparation man kan göra är att svetsa på dubblingar.

Dessutom förstörs det museala värdet om de får bli kvar. Svetsning på gammal plåt kan, som Jerker nämner,

ge upphov till nya korrosionsproblem och skapa läckor i de gamla nitskarvarna.

Det är bättre att göra ett grundligt arbete en gång, vilket sedan minimerar framtida underhåll, än att göra ständiga nödåtgärder.

Det skulle behövas en kommitté med specialister med både tekniskt och musealt kunnigt folk, som lade upp riktlinjerna för Pommerns bevarande.

Jan Grönstrand

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Finns det bowlingskjortor att köpa nånstans på kobben? Ni vet sådana som Charlie Sheen har i Two and a half. Men dom är ju så grymmt snygga dom skjortorna! **0457.**

– Kolla med bowlinghallen i idrottsgården. **Red.**

■ ■ Ta upp striden om snuset medans vi har några fartyg alls med finsk/äländsk flagg. **0457.**

■ ■ Kurre: Haha jo jag ska sluta, men det är så kul att se nån bli så upprörd över några texttrader som inte behöver betyda nåt att det nästan är synd att sluta :p Och kom ihåg: Det finns flera åsikter och aspekter om vad som borde göras och inte göras i samhället än din... Over and out! **Brändöbo.**

■ ■ Hellre en liten anka i en liten sjö än en liten anka i en stor sjö. **0457.**

■ ■ Trevlig bords dam sökes till den 2 februari! Nyan har mitt nummer! **0457.**

■ ■ Jag skulle se på IFK mot Finström, kom lite tidigt. Vilka är dom dom två små flickorna i Österås. Vilka lirare, dom kan inte vara gamla. **0457.**

■ ■ IFK damer skulle prova ett nytt spelsystem och blev helt stälda när Österås hade låna in två 94or av nåt knattelag. Dom små tjejerna

ägde hela planen dags att tänka om kanske Virta. Teknik går före ålder, det är väl inte meningen att de bästa spelarna ska vara i farmarlaget bara för ålderns skull, dom var bra. **0457.**

■ ■ Varvet var inte olönsamt. Det var Eckeröledningens påhitt att den där prämen skulle byggas med allt våld! Givetvis utan att lyssna på synpunkter från varvsarbetarna! Det beslutet var sista spiken. **MJ.**

■ ■ Svart plånbok borttappad mellan Silja-kontoret och Mariehamns bokhandel på lördag ca 12.30. Hittelön! Ring **22 182.**

■ ■ Svar till: Mor! Jag gillar själv Tokio hotel och om du inte har tid att åka till Sverige (där det finns tröjor på till exempel Rio och punktshop) så kan man beställa från Tokiohotel.com eller så finns det alltid sådana som säljer från till exempel blocket.se och så vidare. **Hanna.**

■ ■ Till signaturen förundrad fattiglapp: avundsjuka luktar mer än pengar! **0457.**

■ ■ Enmmsk.AbLagtingledamot har själv bestämt att de ska ha 320 mer per månad medan vi närvårdare

får max 20. Kallas det prestationslön eller? **0457.**

■ ■ Jag tänker... **0457.**

■ ■ Förstår inte riktigt hur? Men varje gång lite efter valen gnälls det från ledarspalter till kafferepen om politikernas oduglighet och löner. De höjs, nästan samma politiker väljs tillbaka och tjänstemännen gör som vanligt. **040.**

konstiga pyjamasar och heimlagat. **040.**

■ ■ På tal om förpackningar! Varför gör producenterna som dom gör? Ta till exempel en skjortförpackning! Hur mycket onödigt skit finns det inte där? Vem ska betala? **Wa.**

■ ■ Det vore trevligt om vi fått ett tack när vi fångade in din din häst som sprang lös i Saltvik på lördagen. **0457.**

■ ■ Glada för att vissa som bränt sina broar hemma flyttar till Åland och missbrukar den åländska gästfriheten genom att handla på kredit och sedan begära skuldsanering. Som sjukpensionär jobbar man inte särdeles mycket förutom på den egna kojan förstås. "**En som vet lite mer**".

■ ■ Till dej 0457. Andra avenyn är ett program på SVT 1. Det är jättebra. Det kommer olika avsnitt varje vecka, avsnitten hittar du på kanal 1. **Stolt ålänning. :D.**

■ ■ Vad skulle Nyan vara utan en sån stämningshöjare som Fred, varenda krönika ger breda leenden! Hoppas ni faktiskt inser värdet. **0457.**

■ ■ 100 stycken plogkäppar =100 stycken stelgående mariehamnare. :) **040.**

■ ■ Sälén börjar bli illa ute. Ryktet går när människor är missnöjda. Början på slutet? **040.**

■ ■ www.rockzone.se, där kan man beställa bandtröjor relativt enkelt :) **0457.**

■ ■ Om man sätter Hollands flagga i aktern på en båt. Är det då ok att sälja droger ombord? **Snusmumricken.**

■ ■ Ja kära dåvarande minister. Trots stora ord och "mina goda kontakter" hur gick det med sjöfågeljakt, snus, elavgifter med mera. **0457.**

■ ■ Snö är inget att ha. Det smälter ju ändå bara bort. Jag föredrar i stället någonting som varar... **0457.**

■ ■ Det är för j-vligt, vi som prenumererar på Nya Åland får betala för den. Icke prenumeranter kan läsa den gratis på nätet! Undrar om det inte kommer att minska på betalande prenumeranter? Det finns data i nästan varje hem, varför då betala för tidningen när man kan läsa den gratis! Hälsn. **Besviken prenumerant.**

■ ■ Till Er ålänningar och österbottningar som mässar skit om varandra - STOPP. Detta borde inte få förekomma i denna tidning. Vad tror ni egentligen om er själva. Rannsaka er själva. Tack. **0457.**

■ ■ De politiker som i lördagens tidning måste sovit länge, bara Ni förstod följderna av allt sovande med lön. **040.**

■ ■ Kurre i Jurmo! Det går faktiskt utmärkt att framföra fordon på Åland helt och hållet utan Vägsalt. Vilken "nyhet". **040.**

Dagens MMS-bild

■ ■ Min orkidé som är så vacker. Från 040.

■ ■ Ni politiker som for till Bryssel och skulle förhandla med EU om fågeljakt och snus men glömde – sov bort allt utom dagtraktmentet. Sätt ut Era namm. **040.**

■ ■ Som nån frågade i måndags, hur fyller man på en brasa som man eldat "uppifrån"? **0457.**

■ ■ "Allt utom opera", jo, och kallar di sej "allätare" betyder det att di lyssnar på både Lundell och Creedence. **Gitarpedagogen.**

■ ■ Till herr konstapeln, jag har hjärtat i halsgropen än efter du stoppade mej i fredags. **Jag med bältet på sniskan.**

■ ■ Vilka nollor, ställa in färjan. Herregud vikingarna rodde till amerika för 1000 år sen utan taxfree och snus. Det var vikinglinjen det! **040.**

■ ■ Tänk vad vi snusare kan påverka rederinäringen, kanske vi kan starta ett eget parti ? Vi har ju inflytande och kan påverka utan att skapa opinion. Tänk på det politiker. **Snusare.**

■ ■ Skulle man inte kunna bygga en ny bio mitt i stan? **0457.**

HÄLGE

ZITS

” Utan snus i två dagar försmäktar vi på denna ö!
PIPPI LÅNGSTRUMP

Min mening Malin Lundberg

Mitt inlägg som telefonbokare

Förra veckan kom det ett mess till Nyan från signaturen **Irriterad**. Messet lød: – Skärpning revygänget i Östra Saltvik! Skaffa fler telefonlinjer så man får svar när man ringer och vill boka plats. På ett sätt förstår jag Irriterad väldigt väl. Det är jobbigt att sitta i telefonkö. Det är tråkigt när man inte kommer fram. Det är synd att ungdomsföreningen på Högtomt, med sin ideella arbetskraft, inte kan ta emot mer än ett samtal i taget under tiderna som är avsatta för biljettbokning.

Två kvällar har jag nu suttit i telefonbokningen. När jag klivit in i köket på Högtomt kvart i sju har telefonen redan ringt hysteriskt. Jag har direkt bänkat mig med pennan i högsta hugg och pärmen med bokningspappren framför mig, och sedan har jag oavbrutet svarat på ungefär nittio samtal i rad. Det är ungefär så många man hinner med på tre timmar. Varje samtal tar nämligen runt två minuter, och ni skall inte tro att det slutar ringa klockan nio på kvällen, nej man får räkna med att svara i telefonen fram till åtminstone kvart i tio.

Det har jag ingenting emot, vi i ungdomsföreningen gläds ju åt att folk vill boka. Det finns emellertid något som Irriterad, och alla andra som ringer för att boka biljetter, själva kan göra för att förkorta telefonkön. Kanske man rentav kan trimma samtalen så de endast tar en minut i anspråk.

1. Var förberedda. Bestäm i förväg vilken dag ni vill se revyn. Ha gärna ett par reservalternativ som ni kan tänka er om det visar sig att dagen som är ert förstahandsval är fullbokad.

Ni kan inte tänka er hur många det är som ringer, säger att de vill boka biljetter, och sedan börjar divla med gubben eller gumman som står brevid telefonen om vilken dag de egentligen har passligt att gå. Sådant tar mycket tid i anspråk. Och Irriterad och de andra i telefonkön blir ännu mer irriterade.

2. Kom till saken. Säg vad ni vill och säg det direkt. Ni ringer ju för att ni vill boka biljetter, eller hur? Då behöver ni inte fråga oss om hur många det är som ringer, hur tidigare föreställningar har gått eller om vädret i Saltvik. Presentera er, säg vilken dag ni vill komma och sedan är det bra med det.

3. Prata inte om telefonkön. Av nittio samtal på tre timmar här om kvällen kan jag lova att åtminstone 70 började med orden "Jamen äntligen, vet du hur länge jag har suttit i kö..." Vi vet att ni köar. Vi kan inte annat än beklaga och tacka er för att ni orkar vänta på er tur. Men det är inte nödvändigt att ni när ni äntligen kommit fram berättar exakt hur många minuter ni suttit i kö samt hur irriterade ni är över det. Ni har äntligen kommit fram, men det finns andra som fortfarande köar. En kö som blir längre för varje minut som ni klagar på bokningssystemet.

Till ett annat år kan det bli aktuellt att förnya bokningssystemet. Kanske man kan ersätta pärmen med något slags flerfack, kanske två personer kan sitta bredvid varandra med varsin telefon och varsin linje, och samtidigt boka platser åt skrattsuppsatta revybesökare. Eller kanske det finns något datanille där ute som kunde snickra ihop ett system för onlinebokning, det skulle väl vara något det?! Tills dess kan man inte annat än be er ha överseende.

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Nu byts flaggan ut mot snusduk i aktern

Svenska färger. Eckerös färjer har länge redan varit gult och blått. Nu blir flaggan det också. Hur hade resonemanget sett ut om beslutet om golfbanan hade blivit ett annat? Foto: ERKKI SANTAMALA

Vad hade Rederi ab Eckerö gjort om lagtinget hade beslutat bygga golfbanan i landskapets regi? Hade man då, efter alla påtryckningar, fortfarande flaggat ut för att få sälja snus?

Eckerölinjens ledning har vådats inför beslutet, ville skjuta upp det i det längsta. Det säger man och varför skulle det inte ligga en del sanning i det. Men nu kom det, dagarna innan lagen som möjligen förbjuder försäljning av snus också på svenskt vatten träder i kraft.

Helt oväntat var det inte. Det har talats om, hotats med, den här möjligheten länge redan ifall snusförsäljningen försvinner under finländsk flagg. Trots att hanteringen inte är riktigt rumsren, tullen på svenska sidan sticker inte under stol med det, så handlar det om så pass mycket pengar att man sväljer skammen. Den direkta försäljningen rör sig kring en halv miljon euro per år. Och när man räknar in att de som köper snus också äter och dricker, handlar annat och så vidare så har Eckerös ledning kommit upp i en total effekt på en miljon per år.

Och sjömansunionens ledning verkar förstå argumentet. Tidigare har tongångarna varit betydligt barskare när utflaggningar har kommit på tal.

Bara några dagar tidigare meddelade Viking Line att nybygget på rutten Helsingfors–Tallinn får svensk flagg. Där är argumentet förmånligare svenska avtal, vilket inte kan vara trevligt för de anställda på Eckerö.

Det blir sämre för de anställda med svensk flagg om Viking Line argumenterar rätt, och varför skulle man inte göra det med Cinderella och Ålandsfärjan svenskflaggade.

Men så finns det det här med golfbanan.

Hela turistsektorn på Åland ställde sig som en man bakom kravet att landskapet skall bygga banan. Inte minst Eckerö och Viking Line ansåg att satsningarna i nytt tonage måste mötas av nya satsningar i land för att ekvationen skall gå ihop. Eckerö har satt in ett större fartyg till Grisslehamn, Viking har beställt nytt till Kapellskär. Och då behövs det mer än 150 passagerare ombord för att det skall fungera.

Det blev inte så. En majoritet i lagtinget ansåg att det är det privata näringslivet som skall satsa, med stöd av landskapet.

Var detta signalen? Var det golfbanebeslutet som fick de två rederierna att besluta om utflaggning? Om landskapet inte ställer upp så får man se om sitt hus så bra det går och se det som tillräcklig grad av samhällsansvar. Var det så man resonerade?

Knappast lär någon stiga upp och säga att detta gjordes som hämnd. Man tar rätt och slätt inte till den sortens hämndaktioner mot ett demokratiskt fattat beslut, oberoende av hur ovälkommet det är. Men tidsmässigt går det att få ihop ett orsak och verkan-resonemang. Påstå gärna att det är fel.

Men skulle Eckerö ha fattat detta beslut om man hade fått gehör för kravet att landskapet bygger golfbanan? Även om det hade tagit tre år innan den nya banan började ge pengar i form av ökade resandeströmmar så hade det varit svårt för rederiet att med bibehållen själv-

aktning byta flagga.

För Viking Line hade det antagligen varit enklare också i det fallet. Helsingfors–Tallinn transporterar inte spelare till en golfbana i Godby.

Och andelen ålänningar anställda ombord är möjligen mindre än på de fartyg som trafikerar via Åland. Den ekonomiska effekten i form av utebliven skatt till kommunerna känns antagligen inte lika mycket.

Vems är felet? De flesta säger EU. Var det detta EU ville när man tvingade Åland att ändra tobakslagen? Knappast.

Går det att få EU att backa? Med argumentet att det finns en organiserad svart börshandel med taxfreesnus? Troligt verkar det inte.

En lösning kunde vara att snuset skulle regleras lika hårt som cigaretter; tillåten införsel skulle vara 10 burkar istället för 100.

Rederierna skulle få sälja mindre, visst. Men konkurrensen skulle inte snedvridas lika hårt. Frågan är vem som tar upp det med EU.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland
Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006: 7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2008
Fortlöpande helår..... 179 €
halvår..... 95 €
kvartal 49 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER
Publiceringsdag Efter text & mindre annonser Annonser större än 600 mm Färgannonser
Månd fre kl 12 tor kl 14 tor kl 14
Tisd mån kl 12 fre kl 14 fre kl 14
Onsd tis kl 12 må kl 14 må kl 14
Torsd ons kl 12 tis kl 14 tis kl 14
Fred tor kl 12 ons kl 14 ons kl 14
Lörd tor kl 14 tor kl 12 tor kl 12
Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 5) → 07.00/08.00 5) → 13.35 13.45 3) → 19.15/20.15 4) → 00.45 L	ÅBO M:HAMN 02.45 → 09.30/17.00 → 23.45 13.45 5) → 18.15/19.15 → 02.40 L 00.50 L 1) → 06.10/07.10 2) → 13.35	M:HAMN 04.25 → 09.30/17.00 → 23.45 13.45 5) → 18.15/19.15 → 02.40 L 00.50 L 1) → 06.10/07.10 2) → 13.35
M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15	H:FORS M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15	L = Långnäs

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen, 30 min före avg. varerefter incheck/bilj.försäljn. ej kan garanteras

1) 25.1, 7.2, 10.2, 14.2 avg 00.35 L ank Kapellskär 06.00!
2) 26.1, 27.1, 8.2, 11.2 charter. Ring för mera info vid charter
3) 25.1, 7.2, 10.2, 14.2 avg 11.50 L!
26.1, 27.1 avg 11.00! 8.2, 11.2, 15.2 charter
4) 25.1, 26.1, 7.2, 10.2, 14.2 charter
5) 15.2 charter

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 (1,64€/besvarat samtal+alltid Ina/msa)

TALLINK
Sthlm - Mariehamn - Tallinn
18.00 - 00.50 → 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00 → 04.50 - 18.00
Torggatan 14 • www.tallinksilja.fi • tel 16 711 el. 06001 74552 (1,64 €/besvarat samtal + alltid Ina/msa). Check-in senast 30 min. före avgång

Turlista
t.o.m. 24/4 2008

Från Eckerö

Alla dagar	13.30	18.30
Fredag-måndag	8.30	13.30

Från Grisslehamn

Alla dagar	10.00	15.00
Torsdag-söndag	10.00	15.00

OBS!
Lokala tider

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm ① Tekniska Högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Extra turer från Eckerö (kl. 8.30): 19-21/2, 20/3 och 25/3. **Ej trafik** 3/3-16/3

Extra turer från Grisslehamn (kl. 20.00): 18-20/2, 19/3 och 24/3

Torggatan 2, 22100 Mariehamn. **Bokning tel. 28 300**, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00. Bokning även på www.eckerolinjen.ax

ECKERÖ LINJEN

BIRKA PARADISE

Alla dagar

M:hamn 10.00 → Sto 15.45

Sto 18.00 → M:hamn 02.00

Månd-onsd 18.00 → Torsd-sönd 03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

STADSBUSSEN					
20 augusti - 1 februari					
Måndag - fredag					
06.50	AB		15.10	ABCD	
07.20	ABCD		15.40	ABCD	
07.50	ABCD	lörd	16.10	ABCD	
08.20	ABCD	B	16.40	ABCD	
08.50	ABCD	A	17.10	ABCD	
09.20	ABCD	B	17.40	AB	
09.50	AB	A	18.20	B	
10.20	AB	B	18.50	A	
10.50	AB	A	19.20	B	
11.20	AB	B	19.50	A	
12.10	AB	-	20.20	B	
12.40	AB	B	20.50	A	
13.10	AB	A	21.20	B	
13.40	AB	B	21.50	A	
14.10	AB	A	22.20	B	
14.40	AB	B	22.50	A	
A = norrut, motsols		B = söderut, motsols			
C = norrut, medsols		D = söderut, medsols			

ÅLANDSTRAFIKEN 7.1 - 16.3 2008

	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN
Må-lö	08.00	09.30	12.00	15.30
Må-lö	16.00	17.30	19.00 1)	22.30 1)
Sönd	13.00	14.30	15.00	18.30
Sönd	19.00	20.15	20.30	00.05

1) Lördagar under perioden 18.1-16.3-08 avgång kl 19.30 och ankomst kl 23.00

Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
10.15 M 2)	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.35 M	16.45
07.45 M	18.00 2)
03.20 L	20.10

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	07.35	
14.25 M	19.50	
23.45 M		10.00
14.10 M	08.45	
01.00 L	21.00	
04.25 M	17.30	

2) Reservation för charteravgång, kontakta vår resebutik för info. Cinderella på dock 20-25. 1-08.

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, 12 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

Transporter, flyttningar & uthyrning av förvaringslådor

D A G L I G L A S T B I L S T R A F I K
till och från Åland. Tel. 24 111
www.samtrans.aland.fi

MÅNDAG 21 JANUARI 2008

| **dagens ålänning** |

| **vädret** |

| **dagens rätt** |

”Spel från hjärtat ger fina vibrationer”

Dagens ålänning **Kalle Lund** träffar vi när han kommer promenerande i centrala Godby tillsammans med sin fru.

– Vi har bott här i 40 år nu, tidigare bodde vi på Grelsby sjukhus eftersom både jag och min fru jobbade där. Jag var maskinist, vilket betydde att jag gjorde allt möjligt, servade maskiner, skötte vatten och avlopp och så vidare.

Ditt namn klingar bekant. Visst är du musiker?

– Jo, jag spelar dragspel. Just före jul gav jag ut min första cd-skiva, den heter ”Kalle Lund spelar Kumlingelåtar och några till”.

Hur länge har du spelat dragspel?

– I säkert 60 år. Jag fick det med modersmjölken på Kumlinge där jag är född. Min pappa var spelman och mamma sjöng.

– Dragspelet har varit en hobby för mig hela livet och det verkar hålla i sig. Genom musiken får man utlopp för känslor, det är viktigt. Att spela från hjärtat ger fina vibrationer.

Så du spelar både för din

Spelmanshälsningar. Dagens ålänning Kalle Lund har nyligen givit ut en cd med dragspelsmusik och hälsar till alla andra glada spelmän.

egen och andras skull?

– Jo, jag har bland annat sysslat med musikerapi i många år. Vi åker runt och spelar på äldreboenden, då vibrerar det verkligen. Och så har vi spelat på dagis och i skolor, bland annat ringdanser så att de inte ska försvinna. Med DUV har vi spelat folkmusik.

Är det någon musikgenre du tycker bäst om?

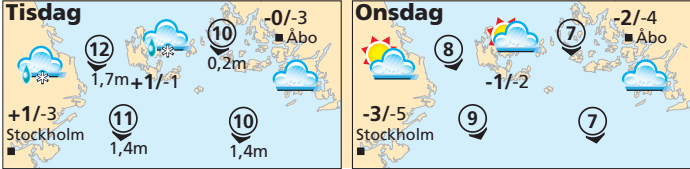
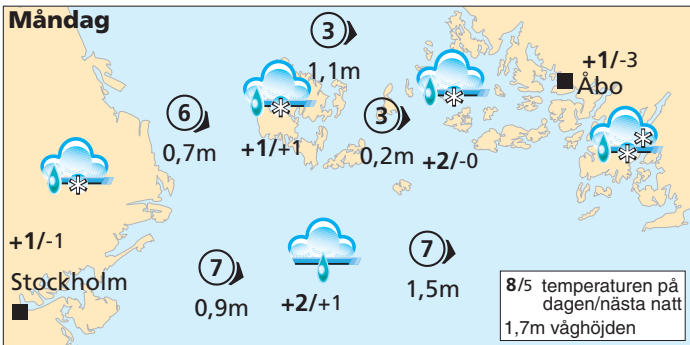
– Det nya, som rock och pop,

har jag inte brytt mig om, men annars tycker jag om all sorts musik.

Vem får din hälsning?

– Jag hälsar till alla glada spelmän och till familjen. En speciell hälsning går till mitt barnbarn **Petra** som just nu är på kryssning i Asien.

Text & foto: ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

I går kl 14	temp.	moln.
Jomala	+3	☀ ☁
Åbo	+2	☀ ☁
Helsingfors	+3	☁
Stockholm	+4	

	temp.	vind	m/s
Nyhamn	+3	V	11
Märket	+2	V	12
Kumlinge	+3	V	9

Vattenståndet i går kl 14	Föglö	Åbo
+8 cm	+17 cm	

Solen i dag	Upp	Ner
Mariehamn	9:19	16:23
Helsingfors	9:00	16:02
Stockholm	8:22	15:36

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Pastasås med ost

valfri pasta för 4 portioner

1 msk smör

ca 100-150 gr ädelost

(typ Aura)

1 burk crème fraiche eller

matlagningsgrädde

Koka pastan enligt

anvisningarna på paketet.

Smält smör i en kastrull. Smula ner ädelost och låt smälta, tillsatt crème fraichen. Låt det hela bli hett. Njut tillsammans med en god pasta. Servera gärna en gränsallad eller tomater bredvid.

TIPSA 0457-313-4444

MESSA 0457-323-4444

RING 018-23444

Kronfågel

Kyckling
fryst

3 69
kg

Gäller mån-lör

MATHIS
Punkten

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

Tis 22 jan kl. 18
öppnar vi
utställningen

Projekt 77

Välkommen
på vernissage!

Ålands museum

**Ny nybörjargrupp
för barn!**

Lördagar kl. 13.30-15.00

Ring för närmare info och anmälan
tel: 33629 el. aftonsol@aland.net

Stall Aftonsol

Veckans produkt

NOKIA 2760

Modern och elegant design med FM-radio, kamera och videinspelning.

Med billaddare på köpet!

110€

TeleButiken
Mariehamns Telefon Ab

Storagatan 6, tfn 27 448 www.telebutiken.ax

NATTKLUBBEN

stängd måndag 21.1
och tisdag 22.1
p.g.a matbyte i Casinobaren

ARKIPELAG

Tel 24020 info@hotellarkipelag.aland.fi www.hotellarkipelag.com

DIN SPORT & FRITIDSBUTIK!

Motionscykel
Kettler PASO 107

249€

SPORT center
NORRAGATAN 9,
tel. 16 489, fax 16 589.
Öppet 9-17.30 **lörd. 10-14**